

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

Վարչապետի Մամլոյ Ասուլիսի Դետքերով

Մարտ 14-ին կայացած մամլոյ ասուլիսի ընթացքին 33 վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան կատարեց ուշագրաւ յայտարարութիւններ՝ պատասխանելով լրագրողներու սուր հարցերուն յատկապէս ընդդիմադիր լրատուամիջոցները ներկայացնող թղթակիցներուն կողմէ:

Իր բացման խօսքին մէջ վարչապետը անդրադարձաւ նախորդ տարուայ ընթացքին երկրի դիմագրաւած խնդիրներուն եւ տնտեսական գետին վրայ արձանագրուած նուաճումներուն: Ըստ վարչապետին, կառավարութեան գործունէութեան առանցքային մարտահրաւերը կը շարունակէ մնալ արտաքին անվտանգութեան ապահովումը՝ Սեպտեմբերի 13-ին Ատրպէյճանի կողմէ Զայաստանի ինքնիշխան տարածք յարձակումին, նոր պատերազմի սպառնալիքի եւ Լեռնային Ղարաբաղի շուրջ տիրող իրավիճակի լոյսին տակ:

Ինչ կը վերաբերի ձեռք ձգուած դրական արդիւնքներուն, Փաշինեան 2022 տարին նկատեց լայնածաւալ բարեփոխումներու տարի, որոնց արդիւնքով արձանագրուած է վերջին 15 տարիներու համար աննախադէպ՝ 12,6 տոկոս տնտեսական աճ, պետական պիւտճէի հարկային եկամուտները կազմած են աւելի քան 5 միլիարտ տոլար, շարունակուած է նոր աշխատատեղերու թուի աճը:

Այս բոլորով հանդերձ Փաշինեան չվարանցեալ յայտարարելու որ, Յեղափոխութիւնը չէ հասած իր բոլոր նպատակներուն, սակայն այդ ուղղութեամբ պայքարը կը շարունակուի:

Ասուլիսի ընթացքին մեծ տեղ յատկացուած էր անվտանգային եւ նոր պատերազմի հաւանականութեան վերաբերեալ հարցերուն: Այս ուղղութեամբ Փաշինեան շեշտեց, որ իր եզրակացութիւնը այն է թէ, Ատրպէյճանի աւելի ու աւելի յարձակողական դարձող հեռուորաբանութիւնը եւ որոշակի այլ տուեալներ ենթադրել կու տան որ, նոր պատերազմի վտանգը այժմ բաւականին մեծ է եւ Զայաստանի սահմանին եւ Լեռնային Ղարաբաղի տարածքին, ուր վերջին օրերուն Ազերի զօրքերը յարձակում գործելով սպանցեցին երեք Զայաստանցիներ:

Պատերազմի հաւանականութեան մասին վերջին օրերուն կը խօսին նաեւ Ամերիկեան պաշտօնական աղբիւրները: Երկրի հետախուզական ծառայութիւնները Գինկրէսին ներկայացնե-

Այժմ Շատ Մեծ է Մազլցունի Զաւանականութիւնը Ե՛ւ Զայաստանի Սահմանին Երկայնքով, Ե՛ւ ԼՂ-ի Մէջ. Փաշինեան

«Եթէ դուք հետեւում էք լրահոսին պէտք է տեսնէք Ատրպէյճանի շարունակուող յարձակողական հեռուորաբանութիւնը եւ քաղաքականութիւնը, որն անընդհատ աճել է, եւ աճել է նաեւ 2020 թուականի պատերազմից առաջ, աճել է 2020 թուականի պատերազմից յետոյ, եւ ես կարծում եմ, որ այժմ, հիմա շատ մեծ է մազլցունութեան զաւանականութիւնը ե՛ւ Հայաստանի սահմանի երկայնքով, ե՛ւ ԼՂ-ի մէջ», այդ մասին Մարտ 14-ին լրագրողներուն հետ հարցուպատասխանի ժամանակ ըսաւ ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան՝ պատասխանելով հարցին, թէ հիմա Հայաստանը կանգնած է նոր լայնածաւալ պատերազմի եզրին՝ ինչպէս յայտարարած է Գերմանիոյ մէջ եւ կա՞ն արդեօք զսպող մեխանիզմներ:

Վարչապետը նշեց, որ իր եզրակացութիւնը Ատրպէյճանի աւելի ու աւելի յարձակողական դարձող հեռուորաբանութեանն է, եւ ի հարկէ կան որոշակի այլ տուեալներ: Խօսելով նաեւ զսպման մեխանիզմներուն մասին, վարչապետը ըսաւ, որ իրենք (Եւրոպացիները խ.) համոզուած են եւ 100 տոկոսով գիտեն, որ Հայաստանը չէ, որ կը նախաձեռնէ նախադարձակ գործողութիւններ եւ մազլցունութիւն, այս է պատճառը, որ Հայաստանը

Վարչապետ Փաշինեան մամլոյ ասուլիսի ընթացքին

համաձայնեցաւ կամ որոշում կայացուց հրաւիրել ԵՄ դիտորդները: «Նախորդ ասուլիսին, եթէ չեմ սխալուում, մենք այդ թեմայի շուրջ խօսելու առիթ ունեցել ենք, թէ ինչու եւ ինչպէս ծագեց այդ զաղափարը, որովհետեւ, թէ՛ 2020 թուականի պատերազմից առաջ, թէ՛ դրանից յետոյ, Ատրպէյճանը որեւէ մազլցունութիւն բացատրում էր Հայաստանի գործողութիւններով եւ մենք, ի վերջոյ հասկանալով, որ հարցեր ենք ստանում, նաեւ ԵՄ մեր գործընկերների կողմից, ասեցինք՝ մենք դէմ չենք, եթէ դուք

դիտորդներ ուղարկէք, որպէսզի դուք մեր տեղեկատուութեան վրայ հիմնուելու անհրաժեշտութիւն չունենանք, դուք տեղից ունենաք տեղեկատուութիւն, ե՛ւ մեր, ե՛ւ Ատրպէյճանի տեղեկատուութիւնը ծանրութեթեւ անելու անհրաժեշտութիւն չունենանք:

Ի միջի այլոց ձեզ ուզում եմ տեղեկացնել, որ 2022 թուականի Հոկտեմբերին, Փրակի մէջ, նախական պայմանաւորութիւնն այն էր, որ ԵՄ դիտորդներ պէտք

«Յստակ Ուղերձ Կ'ուղարկեմ Ատրպէյճանի Նախագահ Ալիեւին Եւ Կ'ըսեմ՝ Վերացուր Շրջափակումը Այսօր, Անյապաղ» ՆԱԹՕ-ի Նախկին Գլխաւոր Քարտուղար

«Հայաստան վերջին անգամ այցելած եմ 2012 թուականին՝ որպէս ՆԱԹՕ-ի գլխաւոր քարտուղար, այդ ժամանակէն ի վեր շատ բան տեղի ունեցած է: Ես հանդիպած եմ վարչապետին, արտաքին գործերու նախարարին, պաշտպանութեան նախարարին, եւ ես հոն հունակութիւնս պէտք է չափենեմ, թէ ինչ ջանքեր իրենք ներդրած են, որպէսզի Հայաստանի մէջ ամբարապնդեն ժողովրդավարութիւնը: Ես այստեղ եմ ՀՀ կառավարութեան հրաւիրով, որպէսզի օգնեմ կառավարութեան ամբարապնդել կայերը Արեւմուտքի հետ, ԵՄ-ի հետ առհասարակ», այս մասին Ջերմուկի մէջ ձեպագրուող ժամանակ ըսած է երկօրեայ այցով Հայաստան գտնուող ՆԱԹՕ-ի նախկին գլխաւոր քարտուղար Անտերս Ֆոկ Ռասմուսենը:

Ան տեղեկացուց, որ հանդիպումներ ունեցած է Երեւանի մէջ, այնուհետեւ այցելած է Հայաստանի հարաւային մարզերը, որպէսզի իր աչքով տեսնէ ատրպէյճանական յարձակման հետեւանքները Հայաստանի վրայ: Անտերս Ֆոկ Ռաս-

ՆԱԹՕ-ի նախկին գլխաւոր քարտուղար Անտերս Ֆոկ Ռասմուսեն

մուսեն նաեւ նշեց, որ հիմա այցելած է հրաշալի Ջերմուկ քաղաք, եւ քաղաքապետը իրեն ըսած է, թէ ինչ ազդեցութիւն ունեցած են ատրպէյճանական յարձակումները քաղաքին վրայ, զբօսաշրջութեան վրայ:

Արցախ Կը Դերքէ Զայաստանէն Զինուորներ Ու Զէնք Տեղափոխուած Ըլլալու Մասին Պաքուի Մեղադրանքները

Ատրպէյճանական լրատուամիջոցները, Մարտ 13-ին, հերթական ապատեղեկատուութիւնը տարածած են այն մասին, որ ռուսական խաղաղապահ զօրակազմի ծառայողներուն ուղեկցութեամբ Հայաստանէն Արցախ վերադարձող ու զէնք տեղափոխուած է՝ կից հրապարակելով ինքնաշարժներու փոքր շարասիւնի տեսանիւթ մը:

Իրականութեան մէջ, ատրպէյճանական կողմին հրապարակած տեսանիւթին մէջ ոչ թէ ռազմական, այլեւ Արտակարգ Իրավիճակներու Պետական Ծառայութեան պատկանող ինքնաշարժներ են: Փրկարար ծառայողները շրջափակման հետեւանքով Արցախի մէջ մնացած ՀՀ քաղաքացիութիւն ունեցող խաղաղ բնակիչները ռուս խաղաղապահներու ուղեկցութեամբ Շուշին շրջանցող լեռնային ճանա-

ՐԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Ակտիվ Ֆոն. Փաշինեանը Դարձեալ Ձանգահարել է Փոփոխին

ՅԱԿՈԲ ԲԱՂԱԼԵԱՆ

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի նախաձեռնութեամբ տեղի է ունեցել Փաշինեան-Փոփոխին հեռախոսագրոց, որի ընթացքում քննարկուել է Ատրպէյճանի կողմից Լաչինի միջանցքի ապօրինի շրջափակման հետեւանքով Լեռնային Ղարաբաղում շարունակուող հումանիտար ճգնաժամը: Ըստ հայկական կողմի տարածած հաղորդագրութեան, Նիկոլ Փաշինեանն այդ համատեքստում անդրադարձել է Մարտի 5-ին Ատրպէյճանի կողմից Լեռնային Ղարաբաղում իրականացուած հակաբանակային գործողութեանը եւ դրա հետեւանքներին: Լեռնային Ղարաբաղում ճգնաժամի յաղթահարման համատեքստում Հայաստանի վարչապետը կարեւոր է համարել ՌԴ-ի հասցեական արձագանքը: Ռուսաստանի նախագահի մամուլի ծառայութեան տարածած հաղորդագրութեան համաձայն, «Լեռնային Ղարաբաղի շուրջ ստեղծուած իրավիճակի քննարկման ժամանակ վարչապետը փոփոխութեան ընդգծել է բոլոր ի յայտ եկած խնդիրները կառուցողական կերպով լուծելու անհրաժեշտութիւնը՝ ռուս խաղաղապահների հետ կողմերի սերտ շփման եւ փոխգործակցութեան պայմաններում»:

Դժուար է միարժէք նշել, ՌԴ նախագահի այդ ընդգծումը վերաբերում է ռուս խաղաղապահների մեխանիզմի «անայլընտրանքայնութեանը», թէ՛ փոփոխութեանը ակնարկում է, որ խաղաղապահների հետ աշխատանքի միջոցով հնարաւոր է չհզոքացնել

ատրպէյճանական արգելափակման հետեւանքով Արցախի մարզափակման ճգնաժամի խորացումը: Մի բան թերեւս աներկբայ է, որ Փաշինեան-Փոփոխին հեռախոսագրոցի մասին հաղորդագրութիւնները արտացոլում են երեւի թէ շատ փոքր մասը այն խօսակցութեան կամ օրակարգի, որ կարող էր լինել հեռախոսագրոցի ընթացքում, կամ նրա, ինչի համար տեղի է ունեցել այդ հեռախոսագրոցի նախաձեռնութիւնը ընդհանրապէս: Յատկանշական է, որ հեռախոսագրոցը տեղի է ունենում բաւականին աշխուժ դիւանագիտական շարժերի շրջանում: Աւելին, վերջին անգամ Փաշինեանն ու Փոփոխինը խօսել էին մօտ 20 օր առաջ՝ Փետրուարի 23-ին: Ընդ որում, այն տեղի էր ունեցել դարձեալ Երեւանի նախաձեռնութեամբ: Այդ խօսակցութեան ընթացքում Հայաստանի վարչապետը փոփոխութեան իրազեկել էր Միւնխենի անվտանգութեան միջազգային համաժողովի շրջանակում Ալիեւի հետ հանդիպման մասին՝ ԱՄՆ հովանու ներքոյ, ինչպէս նաեւ միջազգային այլ գործընկերներին հետ շփումների մասին:

Հարկ է նկատել, որ Նիկոլ Փաշինեանը փոփոխութեան զանգահարել էր Գերմանիա աշխատանքային նոր այցից առաջ, որը տեղի ունեցաւ արդէն Փետրուարի 26-ին եւ որի շրջանակում Նիկոլ Փաշինեանը հանդիպեց Գերմանիայի կանցլերի եւ նախագահի հետ: Այդ այցի շրջանակում էլ կանցլեր Շուլցը հնչեցրեց Արցախի ինքնորոշման մասին յայտնի

Շար.ը էջ 15

Միջնորդը Նախ Եւ Առաջ Պետք Է Այցելի Ստեփանակերտ, Ոչ Թէ Երեւան Կամ Պարու

ԳԱԳԻԿ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

Արցախի դէմ իրականացուած վերջին դիւերսիայով Ատրպէյճանը սպանեց երեք արցախցու՝ իրենց ծառայողական պարտականութիւնները կատարող, Արցախի անվտանգութիւնն ապահովող երեք ոստիկանի: Սակայն, ինչպէս նախկինում, այս անգամ էլ չկարողացաւ սպանել արցախցու պաշտարի կամքը: Միեւնոյն ժամանակ, իւրաքանչիւր նման գործողութեամբ նա սպանում է խաղաղութեան հասնելու յոյսերը: Սա՝ ի գիտութիւն միջազգային հանրութեան: Հաւատարիմ իր բնատուր էութեանը՝ դիւերսիայից չետոյ Ատրպէյճանը բացել է ստերի ու կեղծքիւնների հերթական պարկը: Նախ յայտարարուեց, թէ գոհուած ոստիկանների մեքենան իբր գէնք էր տեղափոխում: Յետոյ եկաւ աւելի պոչատոր ստի հերթը՝ իբր թէ Հայաստանից մի ամբողջ շարասիակ գէնք է տեղափոխուել Արցախ: Բայց սա էլ երեւի վերջը չէ, որովհետեւ յաջորդիւ Ատրպէյճանը կը յայտարարի, թէ Արցախ օդապարիկով կամ դելտապլանով է գէնք տեղափոխուում: Որոշ ժամանակ անց էլ կը խօսի այն մասին, թէ իբր գէնքը թռնելով է տեղափոխուում, յաջորդ օրերին էլ կը յայտարարի, թէ՛ յատուկ տիեզերանաւ է վարձուել, որը վայրէջք է կատարել... Ստեփանակերտի գաղտնի տիեզերակայանում, իսկ Ատրպէյճանական տիեզերական արբանեակներն էլ արձանագրել են այդ «փաստը»: Տեղեկատուական այս մարտավարութիւնն Ատրպէյճանն առաջինը չէ,

որ կիրառում է: Այն այսօր էլ օգտագործուած է տարբեր երկրներում: Այս ստարշաւը նման է գրոհին նախորդող հրետանային նախապատրաստութեան: Դրա ամենաթարմ ապացոյցը նախ ատրպէյճանական տեղեկատուական հրետանազարկն էր հայկական դիրքերից իբր թէ ատրպէյճանական դիրքերի վրայ արձակուած կրակոցների մասին, ապա եւ՝ յարձակողական կրակոցները վերին Շորթալի հայկական դիրքերի ուղղութեամբ: Յատուկ ներկայիս եւ վաղուայ դիտորդների ու միջնորդների համար ընդգծենք, որ վերին Շորթան Հայաստանի Հանրապետութեան, ոչ թէ Արցախի տարածքում է: Թէպէտ հայկական ուղղութեամբ կրակոցների պարագայում Ատրպէյճանի համար տարբերութիւն չկայ, թէ դէպի ուր է կրակում՝ Արցախի, թէ՛ Հայաստանի դիրքերի վրայ: Ի դէպ, իսկ միջազգային դիտորդների, բանազնացների, միջնորդների համար տարբերութիւն կա՞, թէ որտեղ է հնչում կրակոցը: Չէ՞ որ միեւնոյն է՝ այն հնչում է ատրպէյճանական կողմից եւ հայկական դիրքերի վրայ: Ու ոչ մի կապ չունի, թէ ինչ լեզուով են խօսում կամ խօսելու դիտորդները, բանազնացները, միջնորդները, խաղաղասէրները, խաղաղարարներն ու

Շար.ը էջ 15

Հայաստանը Հնդիկ Առեւտրականներին Իրան-Սեւ Ծով Տրանսպորտային Միջանցք Եւ Առաջարկում, Որը Կը Շրջանցի Ատրպէյճանը

Հայաստանը հնդիկ առեւտրականներին Պարսից ծոց-Սեւ ծով տրանսպորտային միջանցք է առաջարկել՝ Ռուսաստանի եւ Եւրոպայի հետ կապելու համար. գրում է The Economic Times-ը:

Առաջարկն արուել է անցեալ շաբաթ Հնդկաստան այցելած հայկական պատուիրակութեան կողմից, որի կազմում բարձրաստիճան պաշտօնեաներ ու փորձագէտներ են եղել: Այդ ընթացքում Հնդկաստանում էր նաեւ Հայաստանի արտգործնախարար Արարատ Միրզոյեանը:

Առաջարկուող միջանցքը, որը կ'անցնի Հիւսիս-Հարաւ միջազգային տրանսպորտային ճանապարհով, կը կապի Մոսկուայը Իրանի Բանդար Աբասի, այնուհետեւ Հայաստանի, ապա Եւրոպայի կամ Ռուսաստանի հետ՝ շրջանցելով Ատրպէյճանը, որի հետ Հնդկաստանը գաղջ յարաբերութիւններ ունի վերջինիս՝ Թուրքիայի եւ Փաքիստանի հետ սերտ համագործակցութեան ֆոնին:

Հայաստանը, որի կապերը Հնդկաստանի հետ վերջին տարիներին վերելք են ապրել՝ պայմանաւորուած յայտեղից պաշտպանական միջոցների գնմամբ ու արտահանմամբ, Հնդկաստանին ներդրումներ է առաջարկել Հայաստանի տարածքում միջանցքի կառուցման համար, The Economic

Times -ին հաղորդել են Հայաստանի կառավարութեան աղբիւրները:

«Միեւնոյն ժամանակ, Եւրոպա հասնելու համար Սուէզի ջրանցքը շրջանցող լրացուցիչ առեւտրային ճանապարհը Հնդկաստանի համար շարունակում է անհրաժեշտութիւն մնալ: Հիւսիս-Հարաւ միջազգային տրանսպորտային ճանապարհի շուրջ քննարկումներին զուգահեռ Իրանը 2016 թուականին առաջ էր քաշել նոր միջազգային տրանսպորտային միջանցքի նախագիծ՝ Պարսից ծոց-Սեւ ծով, որը պէտք է Իրանը Հարաւային Կովկասով կապեր Եւրոպայի հետ: Կորոնավիրուսի համաճարակի ժամանակ բանակցութիւնները դադարեցուել են, սակայն ծրագրի բոլոր պոտենցիալ մասնակիցները՝ Իրանը, Հայաստանը, Վրաստանը, Ատրպէյճանը, Պուլկարիան եւ Յունաստանը, արտադաստի են իրենց մտադրութիւնը:

Պարսից ծոց-Սեւ ծով տրանսպորտային միջանցքը տեղաւորում է Հնդկաստանի նախագծի մէջ, քանի որ այն լրացուցիչ ուղի է նախատեսուած Եւրոպա հասնելու համար՝ շրջանցելով Սուէզի ջրանցքը եւ խուսափելով Ռուսաստան-Արեւմուտք առճակատման բացասական ազդեցութիւնից: Ինքը՝ միջանցքը, կարող է Իրանը կապել Վրաստանի հետ կա՞մ Հայաստանի,

կա՞մ Ատրպէյճանի միջոցով: Հայաստանն ու Ատրպէյճանը երկաթուղային եւ մայրուղային կապ ունեն վրաստանի հետ, իսկ Ատրպէյճանն ունի երկաթգիծ մինչեւ Ատրպէյճան-Իրան սահման:

Իրանի ներսում 165 քմ. երկաթուղի էր բացակայող օղակ կայ (Ռեշտ-Աստարա գիծ)՝ Ատրպէյճանի եւ Իրանի երկաթուղիները միացնելու համար: 2023 թուականի Յունուարին Ռուսաստանն ու Իրանը պայմանաւորուել են սկսել շինարարութիւնը ռուսական ֆինանսաւորմամբ: Ատրպէյճանն Իրանի հետ նաեւ մայրուղային կապ ունի:

Հաշուի առնելով արտերկրում խոշոր ենթակառուցուածքային նախագծերին մասնակցելու հնդկական ընկերութիւնների մեծ փորձը եւ Իրանի եւ Վրաստանի տարածքով Հնդկաստան-Եւրոպա տրանսպորտային միջանցքի երթուղին գործարկելու Հնդկաստանի շահագրգռուածութիւնը՝ Հայաստանը նախատեսում է բանակցութիւններ սկսել Հնդկաստանի հետ՝ քննարկելու հնդկական ֆինանսաւորման եւ հնդկական ընկերութիւնների ներգրաւումը նախագծում: Հայաստանը տարածաշրջանում տնտեսական մեծ աճ է գրանցել՝ չնայած տարածաշրջանում տեղի ունեցած պատերազմին:

«Civic.am»

ՄԱՍԻՍ
ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՄՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՅԱՉԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ
ԳՐԻԳՈՐ ԽՈՏԱՆԵԱՆ

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՐԷ ԱԶԱՊԱՐՅԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the **Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA**
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massisweekly.com>

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ԼՈՒՐԵՐ

2000 Այցելու Եւ 120 Ընկերութիւն. Իր Պատմութեան Մէջ Ամենամեծ «Տիճիթեք»-ը

Մարտ 10-12-ին Կարէն Դեմիրճեանի անուան մարզահամերգային համալիրին մէջ կայացաւ «Տիճիթեք 2022» համաժողովը եւ համանուն ցուցահանդէսը: Ներկայացաւ 30 խօսնակ 9 երկրէ, արձանագրուեցաւ 2000 այցելու, իսկ 17-րդ ամէնամեայ ցուցահանդէսին ներկայացաւ 120 ընկերութիւն:

Մարտ 10-ին՝ համաժողովի պաշտօնական բացման ընթացքին, արհեստագիտական համայնքը ողջունեցին ՀՀ բարձր արհեստագիտութեան արդիւնաբերութեան նախարար Ռոպերթ Խաչատրեանը, ԱՏՁՄ նախագահ Ալեքսանտր Եսայեանը, «Տիճիթեք» համաժողովի նախագահ Ռաֆֆի ԳասարՂեանը, Հայաստանի մէջ Եւրոպական Միութեան դեսպան Անտրէա Վիքթորինը, Հայաստանի մէջ Գերմանիոյ դեսպան Վիքթոր Ռիխթերը:

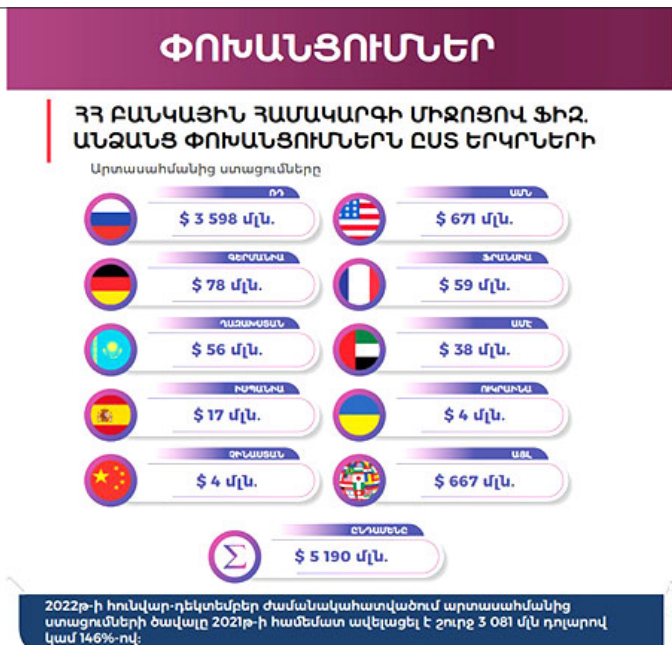
Համաժողովին ստորագրուեցաւ համագործակցութեան յուշագիր Առաջատար Արհեստագիտութիւններու Ձեռնարկութիւններու Միութեան (ԱՏՁՄ) եւ Երեւանի քաղաքապետարանին միջեւ: Երե-

ւան համայնքին մէջ մեծ թափով թուայնացման աշխատանքներ կ'իրականացուին, որոնք քաղաքացիներուն կեանքը թեթեւեցնելու, համայնքին հետ շփումը աւելի մատչելի դարձնելու հնարաւորութիւն պիտի տան:

Ստորագրուեցաւ նաեւ գործակցութեան յուշագիր ՀՀ տնտեսութեան, ԿԳՄՄ, ԲԱԱ նախարարութիւններու եւ SADA ընկերութեան միջեւ: Յուշագրով պետական մարմինները եւ Google Cloud-ի գործընկեր SADA-ն կը համատեղեն ջանքերը՝ Հայաստանի մէջ կրթութեան հաւասար հնարաւորութիւններու, կրթական համակարգի թուայնացման զարգացման համար՝ Google Workspace for Education Fundamentals ծառայութիւններու եւ գործիքակազմի ներդրման ուղղութեամբ: Փաստաթուղթը ստորագրած են մէկ կողմէ նախարարներ Վահան Քերոբեանը, Ռոպերթ Խաչատրեանը, փոխնախարար Արայիկ Խզմալեանը, միւս կողմէ՝ SADA ընկերութեան նախագահ, գործադիր տնօրէն Թոնի Սաֆոյեանը:

Հայաստան Դրամական Փոխանցումները Հասած Եւ 5 Միլիառ Տոլարի

Տնտեսագէտ Սուրէն Պարսեանը Ֆէյսբուքի իր էջով գրած է. «Հայաստանի Դրամատունը ի Միութիւնը հրապարակել է 2022 թուականի ընթացքում ՀՀ դրամատնային համակարգի միջոցով ֆիզիքական անձանց փոխանցումները դէպի Հայաստան ըստ երկրների: Տուեալները պարզ է դառնում, որ 2022 թուականին փոխանցումների հոսքը աւելացել է 2,5 անգամ կամ մօտ 3 միլիառ տոլարով: Հիմնական նուիրատու երկրներ են հանդիսացել ՌԴ, ԱՄՆ, Գերմանիան, Ֆրանսան, Ղազախստանը եւ այլն: Պաշտօնական վիճակագրութեան համաձայն՝ 2022 թուականի Յունուար-Դեկտեմբեր ամիսներին Հայաստան են այցելել 790.397 ուսուցիչները, որոնց թիւը նախորդ տարուայ համեմատ 2,2 անգամ աւելի շատ է: Ռուս զբօսաշրջիներից մօտ 60 հազարը մնացել է Հայաստանում, ինչը նպաստել է Ռուսաստանից եկող դրամական հոսքերի կտրուկ աւելացմանը: ԱՄՆ-ից, Գերմանիայից եւ Ֆրանսայից փոխանցումները պայմանաւորուած են շարունակուող արտագաղթով:

Այս Է Փտածութեան Դէմ Պայքարը, Ուր Չկան Քաղաքական Խուճի Անդամներուն Համար Այլ Երաշխիքներ. Գրիգոր Մինասեան

Քովիտ-19 համավարակի չարաշահումներու գործով կալանաւորուած է Երեւանի փոքրաքաղաքացեա, 2020-2022 թուականներուն ՀՀ առողջապահութեան նախարարի տեղակալ Գրիգոր Մինասեանը:

Այդ ժամանակուայ առողջապահութեան նախարար եւ այժմ Ազգային ժողովի իշխող «Քաղաքացիական Պայմանագիր» խմբակցութեան պատգամաւոր Արսէն Թորոսեանը յայտնած է, որ զինք չեն կանչած հարցաքննութեան, իսկ պետական համակարգին մէջ կան թերութիւններ.

ՀՀ արդարադատութեան նախարար Գրիգոր Մինասեան այս կապակցութեամբ ըսած է. որ ինք կարգացած է Արսէն Թորոսեանի յայտարարութիւնները, ուր ան կը բարձրաձայնէր այդ հարցը, որ այդ հրամանները իր օրօք եղած են, եւ նոյնիսկ կը խնդրէր, որ ինք ներգրաւուի, եւ այդ առումով բնական է, որ այս կամ այն ձեւով ներգրաւուած է:

Իսկ այն հարցին, թէ արդեօք կը համապատասխանէ իրականութեան լրատուամիջոցներուն մէջ շրջանառուող այն լուրը, թէ Գլխաւոր դատախազին դիմում պիտի ներկայացուի Թորոսեանի նկատմամբ հանրային քրէական հետապնդում սկսելու եւ անձեռնմխելիութենէն զրկելու համար, Գրիգոր Մինասեանը պատասխանեց, որ ինք չունի նման տեղեկութիւններ, եւ չաւելցց, որ այդ ամէնը նախաքննութեան գաղտնիքի ծիրին մէջ է:

Ինչ կը վերաբերի հարցին, թէ

ՀՀ արդարադատութեան նախարար Գրիգոր Մինասեան

իշխանութիւնը կը պայքարի փտածութեան դէմ, սակայն 11 անձ 26 միլիարի իւրացման մէջ կը մեղադրուի, նախարարը ըսաւ. «Սա է փտածութեան դէմ պայքարը, որտեղ չկան իւրաքիչներ, որտեղ չկան քաղաքական խմբում գտնուող մարդկանց կամ պաշտօնեաների համար ա չլ երաշխիքներ, այլ իրաւունքներ, քան ուրիշ քաղաքացիների համար: Ես մենակ ուրախ եմ, որ նման քննարկումներ կան, եւ նման քրէական վարույթներով ամբողջ պետական համակարգը, համայնքային աշխատողները, բոլորը հասկանում են, որ փտածութեան դէմ անգիջում պայքար է, եւ չկայ իւրաքիչ ու ոչ-իւրաքիչ: Ու եթէ մարդը կատարել է յանցագործութիւն, ինքը պատժուելու է մեր երկրում»:

Հայաստան Պատուիրած Է Հնդկական «Marg 155/39» Ինքնագնաց Հաուպիցներ

Հայաստանը Kalyani Strategic Systems Limited (KSSL) ընկերութեան կողմէ մշակուած 155 մմ/39 ինքնագնաց MArG հաուպիցներու փորձարկումներ կատարած է՝ նախքան սպառազինութիւնը պատուիրելը: Այս մասին յայտնած է «Indianndian Defence Research Wing»-ը:

«Kalyani Strategic Systems Limited ընկերութեան պաշտօնատար անձեր յայտարարած են, որ «Marg 155/39» ինքնագնաց հաուպիցը մշակուած է 8 ամսուան մէջ եւ փորձարկուած է հնդկական բանակին կողմէ Պալասորի եւ Փոքրանի մէջ, նախքան այն առաջարկուած էր Հայաստանին, որ սպառա-

զինութեան համակարգ կը փնտռէր բարձր լեռնային շրջաններուն մէջ ռազմական գործողութիւններ իրականացնելու համար, ուր Ատրպէյճանի հետ հակամարտութիւնը կը շարունակուի», կը գրէ «IDR W»-ն:

Ինքնագնացի վրայ տեղադրուած «MArG 155/39» հաուպիցը մօտ 40 օրուան ընթացքին կրկին փորձարկուած է Հայաստանի պաշտօնեաներուն ներկայութեամբ, եւ գործարքը կնքուած է պաշտպանական ոլորտի ցուցահանդէսին մէջ այն բանէն յետոյ, երբ այն համապատասխանած է հայկական բանակին կողմէ սահմանուած հրաձգութեան բոլոր չափանիշերուն:

ԼՈՒՐԵՐ

Հայաստանը Չէ Քննարկած Ատրպեյճանի Կազմին Մեջ Արցախի Համարկման Հարց. ՀՀ ԱԽ Քարտուղար

«Ազատութիւն» ռատիօկայանին տուած հարցազրոյցին ընթացքին այս մասին ըսած է Անվտանգութեան Խորհուրդի քարտուղար Արմէն Գրիգորեանը՝ անդրադառնալով այն հարցին, թէ Պաքուն կը պնդէ, որ այդ երկխօսութեան օրակարգին մէջ պէտք է ըլլայ Ղարաբաղի հայերու համարկման հարցը, եւ յայտնի է՝ Ստեփանակերտը կը մերժէ:

Անվտանգութեան Խորհուրդի քարտուղար Արմէն Գրիգորեան

«Մենք այդպիսի հարց չենք քննարկել: Բոլորն էլ հրապարակային խօսել են, որ այդ քննարկումները իրաւունքներն եւ անվտանգութեան մասին են, եւ միջազգային պայմանաւորութիւնները հէնց սրանք էին, եւ հէնց այս պայմանաւորութիւնները պէտք է ի կատար ածուեն», ըսած է Գրիգորեան:

Հարցին, թէ Երեւանի դիրքորոշումն է, որ պէտք է քննարկուի, ԱԽ քարտուղարը պատասխանած է.

«Երեւանի դիրքորոշումն է, որ քննարկուի այն, ինչ պայմանաւորուել ենք, այսինքն՝ իրաւունքներ եւ անվտանգութիւն միջազգային մեխանիզմի շրջանակներում»:

Գիտարկմանը, թէ ըստ Ատրպեյճանի՝ այդ կրնայ ենթադրել համարկում, Գրիգորեան ընդգծած է, որ եթէ կը կանխորոշուի վերջ-

նարդիւնքը, ապա այդ բանակցութիւնները դժուար յառաջ պիտի երթան, որովհետեւ Լեռնային Ղարաբաղն ալ կրնայ յայտարարել իր ակնկալիքները վերջնարդիւնքներուն մասին:

«Դրա համար որպէսզի բանակցութիւնները տեղի ունենան, պէտք է հնարաւորութիւն ստեղծել քննարկումների մասին, եւ պէտք է մնալ պայմանաւորութիւնների շրջանակում, որովհետեւ մենք պայմանաւորուել ենք քննարկելու անվտանգութիւն եւ իրաւունքներ», եզրափակած է Գրիգորեան:

Ստեփանակերտի Մեջ Կը Բացառեն Պաքուի Հետ Համարկման Հարցերու Քննարկումը

Ստեփանակերտէն կը մերժեն վերահամարկման շուրջ Պաքուի մէջ քննարկումներ կատարելու Ատրպեյճանի իշխանութիւններուն առաջարկը: Ատրպեյճանի իշխանութիւնները Արցախի ներկայացուցիչները հրաւիրած էին Պաքու՝ վերահամարկման շուրջ հերթական քննարկումներ կատարելու համար:

«Ատրպեյճանի նախագահին վարչակազմը երկրորդ հանդիպման կը հրաւիրէ Ղարաբաղի հայ համայնքի ներկայացուցիչները՝ շարունակելու շփումները վերահամարկման, ինչպէս նաեւ Ղարաբաղի մէջ ենթակառուցումներ քննարկելու համար: Կ'առաջարկուի յառաջիկայ օրերուն հանդիպում կատարել Պաքու քաղաքին մէջ», ըսուած է նախագահ Ալիեւի վարչակազմին տարածած պաշտօնական հաղորդագրութեան մէջ:

Թէ ինչո՞ւ հանդիպման վայրը ընտրուած է Պաքուն, ատրպեյճանական կողմը չէ մանրամասնած:

Թէեւ Արցախի նախագահին գրասենեակը պաշտօնական որեւէ յայտարարութիւն չըրաւ, բայց խորհրդարանի Պաշտպանութեան եւ Անվտանգութեան Յանձնաժողովը-

վի նախագահ Սէյրան Հայրապետեան «Ազատութեան» փոխանցեց, որ կը բացառեն Պաքուի առաջարկին ընդունումը: Արցախի անկախութիւնը այլընտրանք չունի, իսկ հանդիպման պատրաստ են, եթէ Ատրպեյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը Արցախի նախագահ Արայիկ Յարութիւնեանին հանդիպման հրաւիրէ 3-րդ երկիր՝ Արցախի ինքնորոշման հարցը քննարկելու օրակարգով:

«Հարցադրումը միանգամից մերժման ենթակայ է՝ համարկման, վերահամարկման: Ինչի մասին է խօսք գնում, գէնքը ձեռքներին մեր վրայ պահած համարկում են պարտադրում, չկայ այդպիսի եզրույթ: Մենք կարող ենք ոչ թէ բանակցել՝ վերահամարկուելու կամ համարկուելու, ինչպէս իրենք են ասում, այլ մենք պէտք է բանակցենք մեր ինքնորոշման ճանաչման եւ միւս հարցերով որպէս հաւասարը հաւասարի հետ», ըսաւ Հայրապետեան:

Սէյրան Հայրապետեան տեղեկացուց, որ Արցախի խորհրդարանական ուժերը յայտարարութիւն պիտի տարածեն՝ իրենց տեսակէտը ներկայացնելով Պաքուի առաջարկին շուրջ:

«Ատրպեյճանի եւ Հայաստանի Միջեւ Խաղաղութեան Հասնելու Համար Որեւէ Խոչընդոտ Չկայ». Ալիեւ

Ատրպեյճանի եւ Հայաստանի միջեւ խաղաղութեան հասնելու համար որեւէ խոչընդոտ չկայ: Մարտ 9-ին յայտարարած է Ատրպեյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը Պաքուի մէջ կայացող «Խաղաղութիւնը այսօր. մարտահրաւէրներ եւ յոյսեր» թեմայով 10-րդ համաշխարհային համաժողովի բացման արարողութեան:

«Այն, ինչ համաձայնեցուած է Ատրպեյճանի եւ Հայաստանի միջեւ անցեալ տարուան Հոկտեմբերին, մասնաւորապէս, միմեանց ինքնիշխանութեան եւ տարածքային ամբողջականութեան նկատմամբ յարգանքի առումով, փաստօրէն ցոյց կու տայ, որ խաղաղութեան հասնելու համար որեւէ խոչընդոտ չկայ», ընդգծած է Ալիեւ:

ԱՄՆ Հետախուզական Ծառայութիւնները Նշած Են «Հայաստանի Դէմ Ռազմական Ծնշում Գործադրելու Պաքուի Պատրաստակամութիւնը»

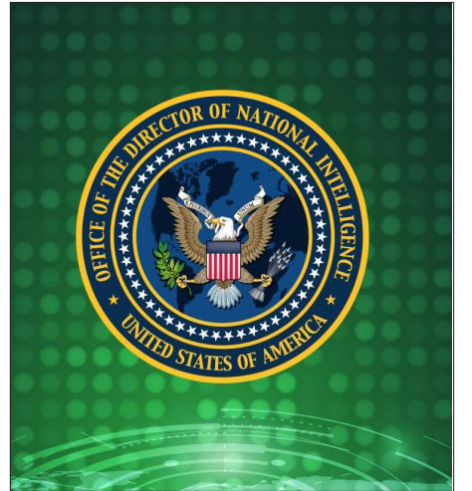
Հայաստանի եւ Ատրպեյճանի միջեւ շարաբերութիւնները «հաւանական է, որ մնան լարուած եւ անկայուն խաղաղութեան պայմանագրի բացակայութեան պարագային», կը կանխատեսեն ԱՄՆ հետախուզական ծառայութիւնները:

ԿՀՎ-ի, ՀԴԲ-ի, Պաշտպանութեան Հետախուզական Գործակալութեան եւ Ազգային Անվտանգութեան Գործակալութեան ղեկավարները Գոնկրէսին ներկայացուցած են իրենց ամէնամեայ Համաշխարհային վտանգներու վերանայումը:

Հայաստանի եւ Ատրպեյճանի միջեւ հակամարտութեան վերաբերեալ զեկոյցին հեղինակները կը նշեն միջպետական սահմանին գիտնորակներուն առճակատումը, զինադադարի մեխանիզմի բացակայութիւնը եւ «Հայաստանի հետ բանակցութիւններուն մէջ իր նպատակներուն հասնելու համար ռազմական ճնշում գործադրելու Ատրպեյճանի պատրաստակամութիւնը»:

«Սահմանին մօտ գիտուած ուժերու առկայութիւնը կը մեծցնէ Հայաստանի եւ Ատրպեյճանի միջեւ գիտուած առճակատման վտանգը, թէեւ նման բախումները, ամենայն հաւանականութեամբ, պիտի ըլլան սահմանափակ տեղողութեամբ եւ ուժգնութեամբ», կ'ըսուի զեկոյցին մէջ:

Ուղերձին մէջ կը յիշեցուի, որ 2021 թուականի Մայիսին միջպե-

տական սահմանին եւ Լեռնային Ղարաբաղի շուրջ պարբերաբար ռազմական բախումներ տեղի կ'ունենան: Ալեյի բուռն բռնկումը տեղի ունեցած է 2022 թուականի Սեպտեմբերին, երբ ատրպեյճանական ուժերը համակարգուած յարձակում սկսած են սահմանի երկայնքով քանի մը վայրերու մէջ՝ գրաւելով հայկական տարածքի մէկ մասը, որուն հետեւանքով գոհուած է գրեթէ 300 զինուոր:

«Խաղաղ բանակցութիւններուն մէջ որոշակի յառաջընթաց արձանագրուած է, սակայն պետական սահմաններուն եւ Լեռնային Ղարաբաղի ապագային հետ կապուած ամենաբարդ հարցերը հեռու են լուծուելէ», կ'ըսուի զ

Հայաստան Հրաժարած Է ՀԱՊԿ Գլխաւոր Քարտուղարի Տեղակալի Իր Բաժինէն

Հայաստան հրաժարած է Հաւաքական Անվտանգութեան Պայմանագրի Կազմակերպութեան (ՀԱՊԿ) գլխաւոր քարտուղարի տեղակալի իր բաժինէն, «Ազատութեան» հաստատեց Հայաստանի Արտաքին Գործերու Նախարարութեան մամուլի խօսնակ Վահան Յունանեան:

Յունանեան միեւնոյն ժամանակ զերծ մնաց մեկնաբանելէ հրաժարելու պատճառը:

Հայաստանը բազմիցս յայտարարած է դաշինքէն իր դժգոհութիւններուն մասին. Հայաստանը

ՀԱՊԿ-էն պահանջած էր դատաւարուել 2022-ի Սեպտեմբերին Ատրպեյճանի ներխուժումը Հայաստանի ինքնիշխան տարածք: Այս պահանջը ՀԱՊԿ չկատարեց: Տարեկիզբին Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ասուլիսի ժամանակ յայտնեց, որ ՀԱՊԿ գորավարութիւններ այս տարի Հայաստանի մէջ պիտի չկայանան՝ պարզաբանելով, որ ՀԱՊԿ-էն դեռ յստակ զնահատականներու կը սպասեն՝ հասկանալու, թէ որն է դաշինքի պատասխանատուութեան գօտին:

Ըստ «Freedom House»-ի Հայաստան Կը Դասուի Մասամբ Ազատ Երկիրներու Շարքին

Freedom House միջազգային իրաւապաշտպան կազմակերպութիւնը հրապարակած է «Ազատութիւնը աշխարհի մէջ 2023» տարեկան զեկոյցը: Այս զեկոյցին մէջ կը զնահատուի աշխարհի մէջ քաղաքական իրաւունքներու եւ քաղաքացիական ազատութիւններու վիճակը: Ըստ զեկոյցին՝ Հայաստանի վարկանիշը 2022 թուականին գնահատուած է 54՝ 100 պալանոց սանդղակով: Նախորդ տարուան զեկոյցին մէջ Հայաստանը հաւաքած էր 55 միւսերը: Այսպիսով, Հայաստանը կը շարունակէ դասուիլ «մասնակի ազատ» երկիրներու շարքին:

Զեկոյցին մէջ, մասնաւորապէս, կ'ըսուի, որ ատրպեյճանական սեպտեմբերեան յարձակումները Հայաստանի ինքնիշխան տարածքին վրայ զգալի ազդեցութիւն

թողած են Հայաստանի ժողովրդավարական յետադիմին վրայ եւ արժանի են յատուկ քննութեան 2023 թուականին. «ատրպեյճանական ուժերը շարունակած են յարձակումները եւ գրաւած են հայկական տարածքներ սահմանի երկայնքով՝ սպառնալով Երեւանի ժողովրդավարական իշխանութեան եւ մեծցնելով լայնամասշտաբ պատերազմի վտանգը»:

ՀԿԲՄ-ի Կրթանպաստներու Ծրագիրը Սկսած Է ԸՆԴՈՒՆԻԼ 2023-2024 Տարեշրջանի Դիմումները

Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութեան (ՀԿԲՄ) կրթանպաստներու Յանձնախումբը հաճոքով կը յայտարարէ որ, պիտի ընդունի 2023-2024 տարեշրջանի կրթանպաստներու դիմումները սկսեալ Ապրիլ 1, 2023-էն:

Անհատական կրթանպաստներ՝ Իւրաքանչիւրը մինչեւ 2000 տոլար, պիտի յատկացուին արժանի ուսանողներու, որոնք կը յաճախեն քառամեայ համալսարաններ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ: Դիմողները պէտք է ըլլան հայկական ծագումով, ունենան նուազագոյնը 3.5 GPA, եւ գործունեայ ըլլան հայկական կազմակերպութիւններէն ներս:

Պայմանները լրացնող ուսանողները կրնան այցելել <https://aebu.org/our-programs/scholarship/> կայքը՝ չաւելեալ տեղեկութիւններ եւ դիմումագրեր ստանալու համար:

Դիմումները պէտք է ներկայացուին առցանց կամ նամակատան միջոցաւ մինչեւ Յունիս 30, 2023: Նամակով դիմումները պէտք է ուղարկուին՝ AEBU Scholarship Committee, 1060 N. Allen Ave. Pasadena, CA 91104: Նաեւ կարելի է հեռաձայնել 626-344-7321 թիւին՝ չաւելեալ տեղեկութիւններ ստանալու համար:

ՀԿԲՄ իր տարեկան նպաստները կը յատկացնէ մրցակցային հիմունքներով եւ վերաքննութենէ ետք: Կրթանպաստի արժանացած

ուսանողներու անունները պիտի յայտարարուին առցանց՝ մինչեւ Օգոստոս 1, 2023: Կրթանպաստներու յանձնարարական արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ Օգոստոս 27, 2023-ին՝ ծնողներու եւ Միութեան բարեկամներու ներկայութեան:

Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութիւնը հիմնուած է 1969-ին խումբ մը նուիրեալներու կողմէ, որոնք հաւատացած են կարիքաւոր ուսանողներուն օգտակար դառնալու առաքելութեան: Մենք կը հաւատանք, որ ուսանողական նպաստները կարեւոր ներդրումներ են մեր երիտասարդներու կրթութեան՝ կերտելու համար աւելի փայլուն ապագայ մը:

Մեր ծրագիրներուն օժանդակելու համար կը խնդրենք այցելել <https://aebu.org/donate/> կայքէջը:

Ֆրենք Փալոնը Ներկայացուցիչներու Պալատին Կոչ Ըրած Է 100 Միլիոն Տոլար Յատկացնելու Հայաստանին Եւ 50 Միլիոն Տոլար՝ Արցախին

ԱՄՆ Գոնկրէսի հայկական հարցերով յանձնախումբի համանախագահ Ֆրենք Փալոնը Ներկայացուցիչներու Պալատի իր գործընկերներուն կոչ ըրած է 100 միլիոն տոլար յատկացնելու Հայաստանին եւ 50 միլիոն տոլար՝ Արցախին: Ֆրենք Փալոնը նամակով դիմած է Ներկայացուցիչներու Պալատի Արտաքին Գործողութիւններու Յատկացումներու Ենթախանութիւնի նախագահ Մարիօ Տիաս-Պալարթին եւ բարձրաստիճան անդամ Պարպարա Լիին, որուն մէջ կոչ ըրած է նաեւ 2 միլիոն տոլար յատկացնելու ականազերծման աշխատանքներու համար եւ ապահովելու «Ազատութեան աջակցութեան օրէնքի» 907-րդ յօդուածին կատարումը, որով կը սահմանափակուի ԱՄՆ-ի կողմէ Ատրպէյճանի կառավարութեան տրամադրուող ռազմական օգնութիւնը, ինչպէս նաեւ ճնշում գործադրելու Ատրպէյճանի վրայ, որպէսզի վերջինս ազատ արձակէ հայ ռազմագերիները, որոնք պէտք

է ազատ արձակուէին 2020 թուականի Նոյեմբերին ստորագրուած եռակողմ յայտարարութեան համաձայն:

Փալոնը իր նամակին մէջ նաեւ ուշադրութեան հրաւիրած է Ատրպէյճանի կողմէ Լաչինի միջանցքի անմարդկային եւ անօրինական շրջափակման վրայ, որ կը շարունակուի արդէն երեք ամիսէ: Նամակին մէջ ընդգծած է, որ Լեռնային Ղարաբաղի հայ ժողովուրդը կը գտնուի մարդասիրական ճգնաժամի եզրին, որ կը սպառնայ երկարաժամկէտ հետեւանքներ ունենալ տարածաշրջանի անվտանգութեան համար:

Նամակին մէջ կը նշուի, որ Լաչինի միջանցքը արգելափակելու եւ բժշկական, սնունդի եւ առաջին անհրաժեշտութեան ապրանքներու հասանելիութեան շարունակական սահմանափակումը յառաջացուցած են «անյաղթահարելի կարիքներ», ուստի այսօրուան դրութեամբ ԱՄՆ կառավարութեան կողմէ տրամադրուող օգնութիւնը լիովին անբաւարար է:

Արցախ Կը Հերթ

Շարունակուած էջ 1-էն

պարհով ուղեկցած են դէպի Հայաստանի Հանրապետութիւն:

Հաշուի առնելով այդ ճանապարհին լեռնային ու խիստ դժուարանցանքի բնոյթը՝ Արցախի փրկարարները ստիպուած էին Ուազին քննաշարժներով կազմակերպել

քաղաքացիներուն փոխադրումը: Իսկ ռուս խաղաղապահները կատարած են իրենց գործառնութիւնները՝ ապահովելու համար քաղաքացիական անձերուն անվտանգութիւնը, առաւել եւս՝ Մարտ 5-ի յարձակումէն յետոյ յառաջացած չաւելեալ վտանգներու պայմաններուն մէջ:

Ոչ Եւ Է Ծանօթ Բարերար Նազարէր Գեւորեան

Խոր ցաւով վերահասու եղանք ազգային ծանօթ անձնաւորութիւններէն՝ Տիար Նազարէր Գեւորեանի մահուան: Իր անվերադարձ մեկնումը մեծ կորուստ մըն է գաղութիս բոլոր շրջանակներուն համար: Արդարեւ, հանգուցեալը իր ջերմ հայրենասիրութեամբ ու բարեգործութիւններով, կը վայելէր իր ազգակիցներու անվերապահ սէրն ու համակրանքը:

Ն. Գեւորեան երբեք չէ զլացած իր աջակցութիւնը բերելու հայապահպանման սատար հանդիսացող սփռաքաղաքային կրթական, մշակութային ու բարեսիրական հաստատութիւններուն, առանց մոռնալու նաեւ մեր մամուլն ու Հայաստանի տարբեր կառույցները:

Յաւերժի ճամբորդ Նազարէր Գեւորեանի բազմաբնոյթ ներդրումները կը մնան յիշարժան եւ օրինակելի բոլոր անոնց՝ որոնք գիտակցութիւնն ունին իրենց ինքնութեան:

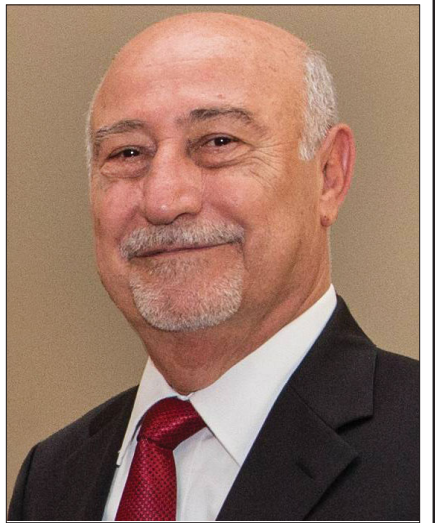
Այս տխուր առիթով մեր խորազգաց վշտակցութիւնները հանգուցելի ընտանեկան բոլոր պարագաներուն եւ բարեկամներուն:

Բիւր խոնարհում իր անմեռ յիշատակին Հանգիստ իր հոգնաբեկ աճիւններուն:

«Մասիս» Շաբաթաթերթ
Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւն
Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութիւն

Ընկեր Յակոբ Խաչոյեանի Մահը

Խոր ցաւով իմացանք մահը՝ Ընկեր Յակոբ Խաչոյեանի, որ պատահած է Մարտ 13, 2023-ին՝ յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Ընկեր Խաչոյեան եղած է Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան հաւատաւոր անդամներէն՝ Դամասկոսէն մինչեւ Ամերիկա:

Ան երկար տարիներ վարած է բազմաթիւ պաշտօններ, յատկապէս մեր մարզական կառույցէն՝ ՀՄՄ-էն ներս՝ հաւատարմով նոր սերունդի առողջ եւ հայեցի դաստիարակութեան գործին:

Այս տխուր առիթով մեր բոլոր շրջանակի անունով խորազգաց ցաւակցութիւններ կը յայտնենք հանգուցեալի տիկնոջ, զաւակներուն եւ համայն պարագաներուն:

«ՄԱՍԻՍ»

Վարչապետի Մամլոյ Ասուլիսի Հետքերով

Շարունակուած էջ 1-էն

լով իրենց տարեկան գեկոյցը զգուշացուցին, որ Հայաստանի հետ բանակցութիւններուն մէջ իր նպատակներուն հասնելու համար Ատրպէյճան պատրաստ է ռազմական ճնշում գործադրելու: Նման վտանգի մասին խօսեցաւ նաեւ Պետական Քարտուղարութեան խօսնակ Նետ Փրայս Յայնատրպէյճանական սահմանին տիրող իրավիճակը բնութագրելով որպէս՝ «նուրբ՝ հակուած բռնութեան աճի»:

Թէ Հայաստան ի՞նչ միջոցներու կը դիմէ զսպելու համար Ալիեւի արտաքին քաղաքական քաղաքականութեան միջոցները, Փաշինեան խօսեցաւ միայն Եւրոպացի դիտորդներու Հայաստան ժամանելու մասին, շրջանցելով պաշտպանութեան ռազմական միջոցներուն դիմելու բաղադրիչը: Հայկական

բանակը նոր ու արդիական զենքերով օժտելու մասին երեւան կը շարունակէ լուռ մնալ, մինչ նոր զինատեսակներու գնման մասին մնայուն տեղեկութիւններ կը հաղորդեն Յնդկական մամուլն ու այլ աղբիւրներ: Թէ այդ զենքերը երբ պիտի հասնին եւ դրուին օգտագործման մէջ կը մնայ պետական գաղտնիքի ժիրին մէջ: Սէկ բան յայտնի է որ, այս տարուայ պիտոճեմով բանակին յատկացուած է 1.2 միլիար տոլար, որ անմախքն է Հայաստանի պատմութեան մէջ:

Վարչապետի ասուլիսի եզրակացութիւնը այն է թէ, Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ խաղաղութեան պայմանագրի ստորագրումը նահանգի մէջ է, փոխարէնը անելի մօտ է նոր պատերազմի հաւանականութիւնը:

Գ. ԽՈՏԱՆԵԱՆ
«ՄԱՍԻՍ»

Այժմ Շատ Մեծ Է Մազլցումի Զաւանականութիւնը

Շարունակուած էջ 1-էն

է լինեն սահմանի երկու կողմերից, կամ շփման գծի երկու կողմերից, ե՛ւ Հայաստանի, ե՛ւ Ատրպէյճանի: Ընդ որում, Ատրպէյճանի նախագահը Ֆրանսայի նախագահի եւ ԵՄ խորհուրդի նախագահի ներկայութեամբ համաձայնուեց, բայց հետագայում հրաժարուեց այդ տարբերակից», յաւելեց վարչապետը:

Հայաստանի ինքնիշխան տարածքի աւելի քան 150 քմ քառակուսին բռնագրաւուած է Ատրպէյճանի զօրքերուն կողմէ, եւ միջազգային հանրութիւնն ու Ռուսիան ոչինչ կրնան ընել այս խնդիրը լուծելու համար: Այս մասին, մամուլի ասուլիսին ընթացքին, դիմելով վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանին, ըսաւ «Ա1+»-ի լրագրողը եւ փափաքեցաւ իմանալ, թէ ինչպէս պէտք է խնդիրը լուծուի:

Ի պատասխան՝ վարչապետը, ինչպէս արդէն ըսած էր բացման խօսքին մէջ, կրկնեց. «Այդ խնդիրների 1-քայլանի լուծում չեմ պատկերացնում: Մեր փորձը մեզ պէտք է ցոյց տա, որ պէտք է ինչ «ափալ-թափալ» քայլեր, պէտք է հետեւողական, ռազմավարական մօտեցմամբ գնալ առաջ՝ մեր պետութեան շահերը ապահովելու եւ սպասարկելու համար»:

Վարչապետը յիշեցուց, որ ՀՀ տարածքային ամբողջականութիւնը, ինքնիշխանութիւնը եւ անկախութիւնը կարմիր գիծ է. «Բայց նաեւ մենք այդ խնդիրների ռազմավարական լուծում ենք պատկերացում՝ երկարաժամկէտ, խորը եւ համապարփակ»:

«Հայաստանի Հանրապետութիւնը բռնատարուած տարածքներ ունի 1994 թուականից ի վեր», ընդգծեց վարչապետը:

«Շատ յաճախ մեր հանրային հարթակներում, ընկերային ցանցերում որպէս անզգանգ ներկայացուած է, թէ ան տեսէք՝ Հայաստանի կառավարութիւնը պատրաստուած է ինչ-որ թուղթ ստորագրել: Ես ուզում եմ ձեզ հաստատեցնել, որ եթէ մենք ունենանք իրավիճակ, որ մնացել է 1, 2, 3 օր, որ մենք ինչ-որ թուղթ ենք ստորագրելու, դա իրականում շատ լաւ նորութիւն է, որովհետեւ դա կը նշանակի, որ բանակցային գործընթացում ունեցել ենք յառաջընթաց եւ հասել ենք արդիւնքի, որը մեր երազանքների արդիւնքը չէ, բայց որը այնուամենայնիւ արդիւնք է, որը պիտի ապահովի երկարաժամկէտ խաղաղութիւն, կայունութիւն եւ զարգացում», յայտնեց վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը՝ պատասխանելով «Արմենփրես»-ի լրագրողի հարցումին:

Վարչապետը յիշեցուց, որ Փետրուարի կէսերուն հայկական կողմը իր հերթական արձագանգը խաղաղութեան պայմանագրի հնարաւոր նախագիծին վերաբերեալ փոխանցած է Ատրպէյճանին եւ 2-3 օր առաջ ստացած է Ատրպէյճանի արձագանգը. «Պէտք է ընդգծել, որ որոշակի յառաջընթաց մենք տեսնում ենք, բայց ինչքան տեսնում ենք յառաջընթաց, այնքան ի յայտ են գալիս էական խնդիրներ»:

Անոր խօսքով՝ Ատրպէյճանը կը փորձէ խաղաղութեան հնարաւոր պայմանագրի միջոցով ՀՀ-ին տարածքային պահանջներ կամ նկրտումներ ձեւակերպել, ինչ որ կարմիր գիծ է մեզի համար: «Ատրպէյճանը փորձում է նաեւ ԼՂ-ի մէջ

ցեղասպանութեան մանտաթ ձեռք բերել այդ շարքին՝ Հայաստանի ստորագրութեամբ: Դա նոյնպէս կարմիր գիծ է մեզ համար», ընդգծեց վարչապետը:

Նիկոլ Փաշինեան նշեց, որ Ատրպէյճանը կը հետապնդէ այնպիսի գիծ, որ նոյնիսկ ստորագրուած պայմանագրի կատարման երաշխիքներու համակարգ մենք չունենանք. «Այսօր մենք ունենք գրուած, ստորագրուած, հրապարակուած փաստաթուղթ, որը չի կատարուած: Խօսքը 2020թ. Նոյեմբերի 9-ի եռակողմ յայտարարութեան մասին է»:

120 հազար բնակչութիւն ունեցող Արցախը կրնա՞յ իրաւահասարակ պայմաններու մէջ Ատրպէյճանի հետ երկխօսիլ, այն պարագային, երբ Ատրպէյճանը մտադիր է ցեղասպանութիւն իրականացնել Արցախի մէջ, ցեղասպանը կրնա՞յ երկխօսիլ ցեղասպանողին հետ: Արդեօք սա քոյածածկոյթ է, որպէսզի ՀՀ-ն իրեն դիտորդի դերին մէջ դնէ եւ չխառնուի գործընթացներուն: Լրագրողներուն հետ հանդիպման ժամանակ իրեն ուղղուած յիշեալ հարցումին Նիկոլ Փաշինեանը այսպէս պատասխանեց. «Ձեր նշած հարցի պատճառով է, որ մենք կարեւոր ենք համարում միջազգային մեխանիզմի գոյութիւնը: Մենք դիրքորոշումներ ենք արձանագրում եւ պայմանաւորուածութիւններ, որոնք փորձում ենք իրականացնել: Եթէ ձեր ասած տրամաբանութեամբ գնանք, նայէք Ատրպէյճանի ռազմական պիւտճէն եւ ընդհանրապէս՝ պիւտճէն, եւ ՀՀ-ի պիւտճէն: Նայէք Ատրպէյճանի եւ ՀՀ-ի բնակչութեան քանակին, նայէք Ատրպէյճանի եւ ՀՀ-ի արտաքին պահեստներին, Ատրպէյճանի դաշնակիցների եւ մեր դաշնակիցների յուսալիութեանը: Եթէ այդ տրամաբանութեամբ գնանք, զուտ ֆիզիքայէս, թուաբանականօրէն, Հայաստանի ներգրաւուածութիւնն էլ չի բաւարարում՝ լուծելու այդ անհասարակ շրջանակներում: Որովհետեւ էլի մի կողմից 120 հազար, միւս կողմից՝ մօտ 9 միլիոնն է ստացուած (Ատրպէյճանի բնակչութեան թիւն է 9 մլն): Դրա համար է, որ ուզում ենք միջազգային երաշխիքներ գործարկուեն»:

Ըստ վարչապետին՝ ՀՀ-ն Լաչինի միջանցքի ապօրինի փակման հետեւանքով յառաջացած մարդասիրական ճգնաժամը միջազգային հանրութեան համար տեսանելի դարձնելու ուղիներ կը փնտռէ: Ինչ կը վերաբերէ Արցախը անկիւն մղելուն եւ մենակ թողելուն, ապա վարչապետը հարցադրում ըրաւ՝ ո՞վ դիմած է Արդարադատութեան Միջազգային Դատարան, որ Լաչինի միջանցքին վերաբերեալ կայացուցած է շատ կարեւոր որոշում: «Եթէ ՀՀ-ն մենակ թողնէր ԼՂ-ին, չէր դիմի՝ Արդարադատութեան Միջազգային Ատեան», նկատեց Փաշինեան՝ միաժամանակ յաւելելով, որ «մենակ ձգուած» Արցախին ՀՀ պետական պիւտճէն ֆինանսական մեծ միջոցներ յատկացուած են ԼՂ-ին:

«Խնդիրը Արցախին մենակ թողնել-չթողնելու մասին չի: Մենք Արցախը մենակ չթողնելու եւ Արցախի փոխարէն էլ խօսելու վերանգրի ներքոյ խնդիր ենք ստեղծել ե՛ւ Արցախի, ե՛ւ ՀՀ-ի համար: Սա է նրբութիւնը՝ ԼՂ-ին բանակցային գործընթացից դուրս

թողնելու եւ այդ մենաշնորհը վերցնելու տրամաբանութիւնը: Սրանով մենք ՀՀ-ում մաքուր ներքաղաքական եւ իշխանութեան հարց ենք լուծել, ոչ մի օգուտ չենք տուել ԼՂ-ին», նկատեց Փաշինեան:

Ինչ կը վերաբերի Ռուսիոյ կողմէ Ռուսաստանի մէջ իրականացուող ռազմական գործողութեան նկատմամբ ՀՀ-ի չէզոք դիրքորոշման հնարաւոր հետեւանքներու մասին հարցին, ապա, ըստ Փաշինեանի. «Մեզ միայն չէզոքութեան մէջ չէ, որ մեղադրում են, մեզ մեղադրում են նաեւ ոչ չէզոքութեան մէջ: Մեր դիրքորոշումները որոշակիօրէն ստրուկտուրիզացուած են, քանի որ մենք ԵԱՏՄ անդամ ենք: Մենք ՀԱՊԿ անդամ ենք, ԱՊՀ անդամ ենք, բայց միւս կողմից մենք նաեւ ՄԱԿ-ի, ԵՆ-ի, ԵԱՀԿ-ի եւ ընդհանրապէս միջազգային հանրութեան անդամ ենք եւ չենք կարող առանձին երկրագունդի վրայ ապրել: Մենք մեր դիրքորոշումներում փորձում ենք լինել հնարաւորինս ազնիւ գործընկեր եւ դաշնակից, միջազգային հանրութեան հնարաւորինս պատասխանատու անդամ: Մեր քուէարկութիւնները, գործողութիւնները փորձում ենք տեղաւորել այս տրամաբանութեան մէջ: Դուք բոլորդ էլ հասկանում էք, որ դա գնալով աւելի ու աւելի դժուար է դառնում եւ դառնալու», նշեց Փաշինեան՝ յաւելելով, որ երկու կողմերէն ալ ՀՀ-ին ուղղուած քննադատութիւններ կան: Այդ քննադատութիւնները, ըստ անոր, իրականութեան որոշակի ընկալումներու հետեւանք են: «Այնպէս չի, որ այս իրավիճակը մեզ համար յարմարաւէտ է, ընդհակառակը, անյարմարաւէտ է եւ խնդիրներ է ի յայտ բերում: Այս ամէն ինչը մեզ համար շատ լուրջ սպառնալիքներ է ստեղծում եւ մենք խնդիր ունենք այդ սպառնալիքները կառավարել: Բայց նաեւ որոշակի հնարաւորութիւններ է ստեղծում», նշեց Փաշինեան:

Վերջին ժամանակներս Ատրպէյճանի մէջ սկսած են բարձրացնել Նախիջեւանի փախստականներու հարցը: Ատրպէյճանական մամուլը գրած էր, որ փաստաւորապէս նամակով դիմելու ՀՀ վարչապետին, որպէսզի վերադառնան իրենց բնակութեան նախկին վայրեր: Ո՞րն է ՀՀ-ի դիրքորոշումը այս հարցով եւ ՀՀ-ն կը պատրաստուի՞ հակընդդէմ հայ ներկայացնելու՝ յիշեալ փախստականներու վերադարձման հարցով: Այս մասին այսօր հրաւիրուած ասուլիսին հարց տրուեցաւ ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանին:

«Ձեր ասածը հերթական ապացոյցն է այն բանի, որ Ատրպէյճանը տարածքային նկրտումներ ունի ՀՀ ինքնիշխան տարածքների նկատմամբ:

Եթէ շատ անկեղծ լինենք՝ ԼՂ հարցով բանակցային գործընթացի փակուղի մտնելը տեղի է ունեցել հէնց այդ պատճառով: Ակնյայտ է եղել, որ այս յարձակողական գործողութիւններից հրաժարուելու մտադրութիւն Ատրպէյճանը չունի ոչ մի պարագայում: Ձեր ասածը ՀՀ ինքիշխան տարածքի նկատմամբ ապօրինի ոտնձգութիւն է, որը հակա-

սում է Փրակի պայմանաւորուածութիւններին», ի պատասխան՝ ըսաւ Նիկոլ Փաշինեան:

Անոր խօսքով՝ Ատրպէյճանը յարձակողական քաղաքականութեան նոր փուլ սկսած է: «Շատ յաճախ Հատրութից, Շուշիից բռնագողթած քաղաքացիները կառավարութեան դիմաց ցոյցեր են անում, եւ, մեծ հաշուով, այդ մարդիկ ձիշդ են անում: Որովհետեւ եռակողմ յայտարարութեան դրոյթներից մէկը ասում է, որ ներքին տեղահանուածները եւ փախստականները վերադառնում են ԼՂ-ի յարակից շրջաններ՝ ՄԱԿ-ի փախստականների հարցերով գլխաւոր յանձնակատարի հովանու ներքոյ: Մինչեւ այսօր Հատրութի ժողովուրդին ոչ ոք չի առաջարկել վերադառնալ իրենց տները, ինչը կոպիտ խախտում է Ատրպէյճանի կողմից: Մենք այդ հարցը բարձրացրել ենք եւ շարունակելու ենք բարձրացնել: Նոյնը Շուշիից բռնի տեղահանուած հայրութեան մասին պէտք է ասել: Հիմա մարդիկ, այդ թւում հայաթափուած Նախիջեւանի ներկայացուցիչները, իրենք են հարցեր բարձրացնում ՀՀ կառավարութեան առաջ: Նրանք ասում են, որ ՀՀ կառավարութիւնը խոչընդոտում է, որպէսզի իրենք իրենց իրաւունքները պաշտպանեն: Դուք գիտէք, թէ Նախիջեւանում հայկական մշակութային ժառանգութեան ոչնչացման ինչ մեծ ընկերակցութիւն է իրականացուել: Ընդ որում, Նախիջեւանը հայաթափուել է դեռ 19-րդ դարից սկսած, հետեւողականօրէն, մինչեւ Սովետական Միութիւնը: Դուք գիտէք Պաքուի, Սումկայիթի, Կիրովպոլսի հայութիւնը տեղահանուել է: Դուք գիտէք Շահումեանի, Գեղաշէնի շրջանների հայրութեան տեղահանման մասին», մանրամասնեց կառավարութեան դեկլարը: Ան յաւելեց նաեւ, որ ՀՀ-ի կառավարութիւնը թէեւ չէ քաջալերած, բայց նաեւ չէ խոչընդոտած, որպէսզի յիշեալ՝ հարիւր հազարաւոր անձեր իրենց իրաւունքները հետապնդեն:

«ՀՀ-ից բռնի տեղահանման դէպքեր ընդհանրապէս չեն գրանցուել: Աւելին, մեր արխիւներում պահպանուել են փաստաթղթեր, որ ՀՀ սովետական կառավարութիւնը աստղաբաշխական թուերով փոխհատուցումներ է վճարել ատրպէյճանցիներին: Այսինքն, նրանք իրենց կամքով որոշել են գնալ, բայց կոտորածներ չեն եղել ՀՀ-ում, մինչդեռ Պաքուում, Հատրութում, Շուշիում եղել են կոտորածներ», նշեց Փաշինեան:

Վարչապետը նկատեց նաեւ, որ վերջերս գիւղ մը այցելած էր, որուն բնակիչներուն ճնշող մասը փախստականներ էին Ատրպէյճանէն, որոնք բռնի տեղահանուած են եւ ինչ այդ պահին հասցուցած են, այդ բերած են իրենց հետ Հայաստան: «Սա այն դէպքերից է, որ պէտք է ասել՝ «սելը ճռուալու փոխարէն սելուորն է ճռուում», նկատեց ան:

Վարչապետին խօսքով՝ բոլոր յիշեալ եւ Ատրպէյճանի այլ տեղանքներէն բռնի տեղահանուած հայերը իրենց իրաւունքները հետապնդելու եւ փոխհատուցում պահանջելու կիրառէք իրաւունք ունին եւ կը կարծէ, որ պիտի օգտուին զանոնք պաշտպանելու պատեհութեանէն:

Massis Weekly

Volume 43, No. 10

Saturday, March 18, 2023

PM Pashinyan Discusses Armenia's External Security, Karabakh Status, CSTO and Economy During a Lengthy Press Conference

YEREVAN -- Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan says the issue of his country's external security remains "unresolved," calling the situation "a major challenge for the country."

Pashinyan told a press conference in Yerevan on March 14 that an ongoing exchange of peace proposals between Armenia and Azerbaijan indicates some progress in the Yerevan-Baku peace talks, but stressed that the "further we move, the more fundamental problems we face."

"Azerbaijan is trying to outline territorial demands and intentions to-

ward Armenia, which is a red line for us," Pashinyan said, emphasizing that the possibility of military escalation along the Armenian-Azerbaijani border and in the breakaway region of Nagorno-Karabakh is very high.

"The implementation of the future peace deal must be guaranteed. Proposals that may solve the issue are possible," Pashinyan added.

Pashinyan also reacted to a statement by parliamentary factions of Nagorno Karabakh that demanded from Yerevan "not to question" their right to

Continued on page 4

Anders Fogh Rasmussen Calls on Aliyev to End Inhuman Blockade of Karabakh Immediately

YEREVAN — Former NATO Secretary General Anders Fogh Rasmussen urged the European Union to pressure Azerbaijan to end its inhuman blockade of Nagorno-Karabakh during a visit to Armenia on Tuesday.

He met with the country's leaders before visiting an Armenian border checkpoint at the entrance to the Lachin corridor that has been blocked by Azerbaijani government-backed protesters for the last three months.

Rasmussen also toured the Armenian resort town of Jermuk which was shelled by Azerbaijani troops during last September's heavy fighting on

the Armenian-Azerbaijani border. He told reporters that he wanted to "watch with my own eyes the impact of Azerbaijan's aggression against Armenia."

Rasmussen, who headed NATO from 2009-2014, went on to condemn the Azerbaijani blockade of the sole road connecting Karabakh to Armenia.

"The blockade ... means there is a lack of food and life-saving medicine in Nagorno-Karabakh," he said. "We are faced with a humanitarian crisis that could develop into a humanitarian

Continued on page 4

U.S. Ambassador Calls for Immediate Reopening of Lachin Corridor

YEREVAN -- The new U.S. ambassador in Yerevan, Kristina Kvien, called for the immediate reopening of the Lachin corridor on Friday as she visited Syunik province adjacent to the sole road connecting Nagorno-Karabakh to Armenia.

Kvien posted on Twitter photographs of her and Syunik province Governor Robert Ghukasyan standing at an Armenian border checkpoint leading to the corridor that has been blocked by Azerbaijan for the last three months.

"Syunik governor Ghukasyan reported the effects of the ongoing block-

age, including the impact on hundreds of separated families," she wrote. "The Lachin corridor should be opened immediately."

The United States has repeatedly called on Baku to lift the road blockade that has caused serious shortages of food, medicine and other essential items in Karabakh.

U.S. Secretary of State Antony Blinken insisted on the restoration of "free and open commercial and private transit through the Lachin corridor"

Continued on page 4

AEBU Scholarship Program Open For 2023-2024 Applications

PASADENA – The AEBU Scholarship Fund Committee is pleased to announce the opening of the 2023-2024 AEBU Scholarship applications on April 1, 2023.

Individual scholarships, up to \$2,000 each, will be awarded to qualified undergraduate students. To qualify, the applicant must be of Armenian descent, enrolled as a full-time student in an accredited four-year university in the United States, has a minimum 3.5 GPA, and demonstrates community engagement, with particular attention to service in the Armenian community.

Eligible students are encouraged to visit <https://aebu.org/our-programs/scholarship/> for additional information about the scholarship, and the application requirements.

All completed scholarship application packets must be submitted online or by mail no later than June 30, 2023. Mailed applications must be sent to our address at AEBU Scholarship Committee, 1060 N. Allen Ave., Pasadena, CA 91104, postmarked by set deadline. We can also be contacted by phone at (626) 344-7321 for further inquiries.

AEBU grants annual scholarships through a competitive application and

review process. Winners of this year's scholarships will be announced online by August 1, 2023. Scholarship recipients will be recognized at an award ceremony for family and friends on August 27, 2023.

Armenian Educational Benevolent Union was established in 1969 by a group of volunteers dedicated to enriching the lives of those in need by providing tuition assistance and educational opportunities. At AEBU, we believe that scholarship is an investment in education to empower our youth for a brighter future. To support our programs, please visit our website at <https://aebu.org/donate/>

Armenia Renounces Its Quota of Deputy Secretary General in CSTO

YEREVAN -- Armenia has submitted a proposal to the CSTO on relinquishing its quota of Deputy Secretary-General of the Collective Security Treaty Organization (CSTO), the Armenian Foreign Ministry confirmed Friday.

"Indeed, we've presented a respective proposal to the CSTO," foreign ministry spokesperson Vahan Hunanyan told Armenpress when asked to either confirm or deny media reports claiming that Armenia has formally renounced its quota of Deputy Secretary-General.

Currently, the CSTO Secretary General has three deputies: Valery Semerikov (Russian Federation), Samat Ordabaev (Kazakhstan), Takhir Khairuloev (Tajikistan). The Secretary General is appointed for a three-year term, from January 1, 2023 to December 31, 2025, this post is held by Imangali Tasmagambetov.

Appointment to positions according to the quota is carried out by the Secretary General on a rotational basis

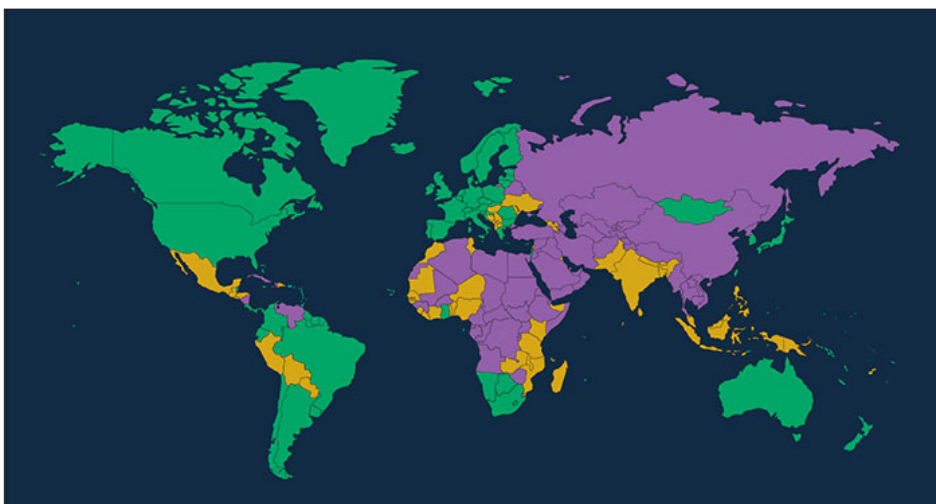
every three years on the proposal of the CSTO member states. The number of such posts in the secretariat is assigned to countries in proportion to their contributions to the budget.

The development comes two months after Prime Minister Nikol Pashinyan called off a CSTO military exercise that was scheduled to take place in Armenia this year. He again accused the alliance of refusing to defend Armenia against Azerbaijani military attacks in breach of its statutes.

Late last year, Armenia also turned down other CSTO member states' offer to deploy monitors along its volatile border with Azerbaijan, citing their reluctance to acknowledge and condemn the Azerbaijani aggression.

Yerevan appealed to the CSTO for support during the September 2022 border clashes which left at least 224 Armenian soldiers dead. Armenian leaders afterwards accused the alliance of ignoring the appeal in breach of its statutes.

Freedom House Annual Report: Armenia Rated as "Partly Free Country"

WASHINGTON, DC -- Armenia has been rated as "partly free" in the Freedom in the World 2023 report published by the Freedom House. Armenia scored 54 points out of 100.

According to the report, Armenia is only behind its northern neighbor Georgia, which scored 58 points. The other countries of the region are ranked as follows: Turkey - 32 points, Russia - 16 points, Iran - 12 points, Azerbaijan - 9 points.

Last year Armenia was also included in the list of "partly free countries". The report also mentions Artsakh (Nagorno-Karabakh), which

scored 37 points out of 100 and was recognized as "partly free".

Finland, Norway and Sweden all received perfect scores, while the least free countries and regions were North Korea, Eritrea, Turkmenistan, South Sudan, Syria and Tibet. The report also ranks China and Saudi Arabia among the "worst of the worst."

The 2023 edition of Freedom in the World is the 50th in this series of annual comparative reports. As such, it provides an opportunity to reflect on the challenges to and achievements of democracy over the past five decades. Among the more sig-

U.S. Intelligence Community Warns of Renewed Azerbaijani Aggression Against Armenia

WASHINGTON, DC — The United States Intelligence Community is predicting a new armed conflict between Armenia and Azerbaijan.

The 2023 Annual Threat Assessment of the U.S. Intelligence Community, published by the Office of the Director of National Intelligence, noted that "relations between Armenia and Azerbaijan are likely to remain tense and occasionally volatile in the absence of a peace treaty, given the proximity of military forces at the interstate border, the lack of a ceasefire enforcement mechanism, and Azerbaijan's readiness to use calibrated military pressure to advance its goals in talks with Armenia."

Furthermore, the report states that in September 2022 Azerbaijani forces launched a "coordinated attack" at multiple locations along the border, seizing some Armenian territory.

Such confrontations are likely to be limited in duration and intensity. Since May 2021, military clashes have occurred regularly at the interstate border and around the Nagorno-Karabakh region. The most intense flare-up took place in September 2022, when Azerbaijani forces launched a coordinated attack at multiple locations along the border, seizing some Armenian territory and resulting in nearly 300 military deaths. Peace talks have made some progress, but the most challenging issues—related to state borders and the future of Nagorno-

Karabakh—are far from being resolved," the report reads, in part.

Yesterday, the spokesperson of US State Department, Ned Price, called the situation "sensitive".

"It's a situation that is far too prone to violence, as we've seen in recent days in the Nagorno-Karabakh region, and it is a longstanding conflict that the United States would like to do everything we can to support its resolution," Price said.

He added that the United States is going to continue to do that by working bilaterally with these countries, trilaterally with Armenia and Azerbaijan, supporting their own efforts at dialogue and diplomacy, but also through all appropriate mechanisms to help these countries themselves conduct the diplomacy and reach the agreements that we hope that they will be able to make.

Armenia Orders Indian Marg 155/39 Self-Propelled Howitzers

Armenia conducted tests of 155mm/39 MArG self-propelled howitzers developed by Kalyani Strategic Systems Limited (KSSL) before ordering the weapon, the Indian Defense Research Wing said.

"Kalyani Strategic Systems Limited officials stated that the Marg 155/39 self-propelled howitzer was developed in 8 months and tested by the Indian Army in Balasore and Pokran before it was offered to Armenia, which was looking for a weapon system for military opera-

tions in the highlands, where the conflict with Azerbaijan continues," writes IDRW.

The self-propelled MArG 155/39 howitzer was tested again in the presence of Armenian officials for about 40 days, and the deal was sealed at a defense industry exhibition after it met all the marksmanship standards set by the Armenian military.

The weapon will be supplied to Armenia on a 4x4 wheeled chassis.

nificant challenges has been a widespread assault on the civil liberties that can be used to hold governments to account—most notably,

freedom of expression.

The report records that global freedom declined for the 17th consecutive year.

Armenia Will Not Sign Peace Treaty Without Security Guarantees for Nagorno-Karabakh

YEREVAN -- Armenia will not sign a peace treaty with Azerbaijan without negotiating security guarantees for Nagorno-Karabakh, secretary of Armenia's Security Council, Armen Grigoryan told RFE/RL's Armenian Service.

"There is no question that agreements to settle the Nagorno-Karabakh issue need to be reached, and our understanding with our international partners is that the peace treaty could be finalized if there is progress on the Nagorno-Karabakh issue, if there are guarantees of ensuring [the Karabakh Armenians'] security and rights, and if

Armenia is certain that there will be no ethnic cleansing in Karabakh."

Grigoryan said that such guarantees could include the establishment of a "demilitarized zone" around Karabakh or "international presence" in the Armenian-populated territory. He indicated that Baku and Yerevan have reached no agreements on that so far.

Grigoryan said that the Azerbaijani side is not interested in negotiating in good faith. He pointed to the March 5 armed incident near Stepanakert which left three Karabakh police officers and two Azerbaijani soldiers dead.

DigiTec Summit Attracts 30 Speakers From 9 Countries, 2000 Visitors and 120 Companies

YEREVAN -- On March 10-12, the "DigiTec 2022" summit and the exhibition of the same name took place in the Karen Demirchyan Sports and Concert complex. The theme of the conference was "Ambitious tech: Resilience of open economies in the conditions of increasing world instability."

There were 30 speakers from 9 countries, 2,000 visitors were registered, and 120 companies were represented at the 17th annual exhibition. On March 10, at the official opening of the summit, the technological community was welcomed by Minister of High-Tech Industry Robert Khachatryan, UATE President Alexander Yesayan, President of "DigiTec" summit Raffi Kassarian, Ambassador of the European Union to Armenia Andrea Wiktorin, Ambassador of the German Federation to Armenia Viktor Richter.

At the summit, a memorandum

of cooperation was signed between the Union of Advanced Technology Enterprises (UATE) and Yerevan Municipality. Digitization works are being carried out with great momentum in Yerevan, which will make life easier for citizens and make interaction with the community more accessible.

A memorandum of cooperation was also signed between the Ministry of Economy, Ministry of Education, Science, Culture and Sports, Ministry of High-Tech Industry and SADA company. With the memorandum, government agencies and Google Cloud partner SADA will join efforts to develop equal opportunities for education in Armenia, boost the digitalization of the educational system, in the direction of implementing Google Workspace for Education Fundamentals services and tools. The document was signed by

Continued on page 4

Armenia Reports \$1 Billion Turnover in High-Tech Industry for First Time

YEREVAN (Armradio) -- In 2022, for the first time in the history of Armenia, a turnover of more than 1 billion dollars was recorded in the field of high-tech industry, Deputy Speaker of Parliament Hakob Arshakyan said at the "Investor's Day for the IT Sector" event in Yerevan.

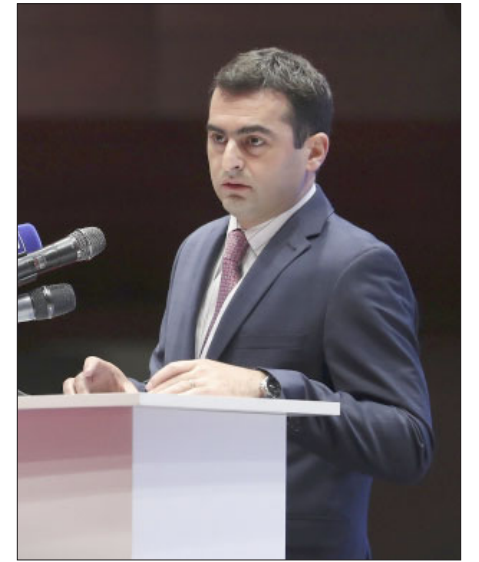
He said the number of employees in the sector exceeded 40 thousand for the first time.

Referring to the activities of "Enterprise Armenia" investment support center, the National Assembly Vice-Speaker emphasized the support of the structure in supporting investments in the country. "We welcome the entry of international companies into Armenia, which contributes to the creation of similar Armenian companies," said Hakob Arshakyan.

The speaker referred to the increase in funding for science, noting that it amounts to more than 30 billion drams in 2022.

Arshakyan urged to join forces to train high-quality specialists in order to overcome the challenges in the changing and developing geopolitical environment.

Deputy Prime Minister Tigran Khachatryan, Minister of High-Tech Industry Robert Khachatryan, Director General of "Enterprise Armenia" investment support center Levon Ohanesyan, US Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary to Armenia

Kristina Kvien made speeches during the event. They referred to the problems of the sector and outlined ways to solve them.

From the point of view of the development of the sector, the effective cooperation of the business sector and government agencies was highlighted. The necessity of training new specialists in the field was emphasized, the reforms aimed at improving the operating conditions of the IT sector companies were highlighted.

Then, in the format of panel discussions, the issue of our country's workforce in the field, the quality of education in some professions, as well as the implementation of general data protection regulations were addressed.

There Are No Privileged Ones in Fight Against Corruption, Says Justice Minister

YEREVAN — Justice Minister Grigor Minasyan said Monday that the fact that a criminal investigation into alleged abuse in the COVID-19 response has been launched shows that there are no privileged ones within the current administration.

Deputy Mayor of Yerevan Gevorg Simonyan, who was the Deputy Minister of Healthcare during the early days of the COVID-19 pandemic, as well as 10 others are under criminal investigation for alleged misuse of funds.

"This is what the fight against corruption is all about, where there are no privileged ones, where there are no guarantees for any persons or officials of the political team. I am only happy that such discussions exist, with this kind of criminal proceedings the entire state apparatus and municipal staffers realize that there is an uncompromised fight against corruption taking place. If a person has committed a crime they will be held to account in our country," Minasyan told reporters, emphasizing that the fight against corruption is the Pashinyan Administration's hallmark.

Simonyan was arrested and remanded in pre-trial custody after investigators searched his office and rounded up a dozen medical workers on Friday. One of them, Babken Shahumyan, runs a private clinic in Yerevan that has treated thousands of COVID-19 patients.

The Anti-Corruption Committee (ACC) claimed that the Medline Medical Center rigged records of its medi-

cal services to defraud the government of 119 million drams (\$305,000) in 2020 and 2021. It said that Simonyan did not properly monitor the use of the government funds allocated to the clinic because of his close personal relationship with Shahumyan.

The criminal case is based in large measure on a report leased by the Armenian parliament's Audit Chamber last year. It suggested that officials from the Ministry of Health embezzled and/or wasted some of the 26 billion drams (\$66 million) in emergency government funding allocated following the onset of the coronavirus pandemic.

In particular, the chamber said, the ministry inflated the number of hospitalized COVID-19 patients and channeled 900 million drams into hospitals that did not treat people infected with the respiratory disease.

Fresno State Armenian Series Publishes “The State of the Art of the Early Turkish Republic Period”

Edited by Barlow Der Mugrdchian, Ümit Kurt, and Ara Sarafian

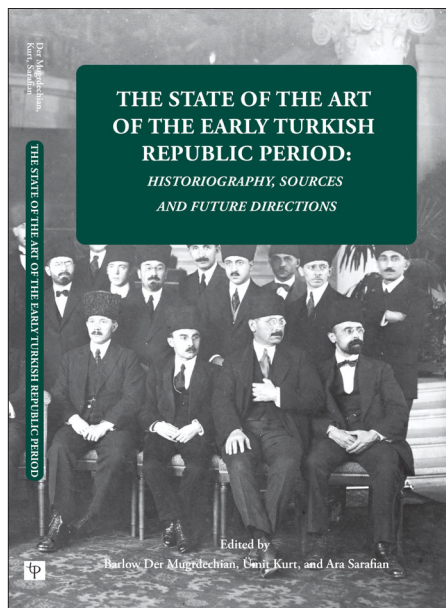
FRESNO — The Armenian Studies Program announces the publication of *The State of the Art of the Early Turkish Republic Period: Historiography, Sources and Future Directions*, Volume 17 in the Armenian Series of The Press at California State University, Fresno.

Edited by Barlow Der Mugrdchian, Ümit Kurt, and Ara Sarafian, *The State of the Art of the Early Turkish Republic Period* is the third in the Armenian Studies Program Conference series.

The chapters included in this work were first presented as papers at a conference entitled “The State of the Art of the Early Turkish Republic Period: Historiography, Sources and Future Directions,” held October 2–3, 2020, organized by Prof. Barlow Der Mugrdchian and Dr. Ümit Kurt, and sponsored by the Armenian Studies Program of California State University, Fresno. The papers have since been edited and appear here in a single volume.

The chapters include contributions by Christine Philliou, on “Key-note Address: New Directions in the Early History of the Turkish Republic”; by Ümit Kurt, on “The End of Armenian Aintab and the Rise of a New Turkish Bourgeoisie (1915-1945)”; by Talin Suciyan and Harry Harootunian, on “Abstracting the Peasant in Ottoman and Turkey’s Historiography”; by Ari Sekeryan, on “‘Loyal’ Citizens of the Republic: Revisiting the Nationalist Policies of the Republic of Turkey and the Precarious Situation of the Armenian Community in Istanbul (1923–1928)”; by Christopher Sheklian, on “The Problem-Space of Secularism in the Early Turkish Republic”; by Ayse Kose Badur, on “A Portrait of a Unionist in the Early Republican Era: Mehmed Cavid (1876–1926)”; and by Hans-Lukas Kieser, an “Afterword: Reassessing the Formation of Post-Lausanne ‘New Turkey.’”

“This is an important book on a topic that has been under-studied,” said Prof. Barlow Der Mugrdchian, general editor of the Armenian Series.

“A better understanding of the early Turkish Republic period is essential to understanding Armenian-Turkish relations today.”

“The scholarship on Turkey’s pre-republican history has made great strides over the past three decades, expanding the historical aperture to a plurality of actors and becoming more representative of diverse political, religious, and cultural groups involved in the transition to post-Ottoman Turkey,” said Dr. Hans-Lukas Kieser. “The proliferation of research on late-Ottoman history, including notably the last Ottoman decade, has contributed to a thorough revision of republican Turkey’s foundation in general and of the early Republic in particular. This is scholarly work in progress that grasps the republican nation-state as a post-genocidal polity.”

Copies of *The State of the Art of the Early Turkish Republic Period* are available for purchase from: Abril Bookstore, <http://www.abrilbooks.com/books/state-of-the-art-of-the-early-turkish-republic-period-the.html> or the National Association for Armenian Studies & Research (NAASR) Bookstore, <https://naasr.org/products/the-state-of-the-art-of-the-early-turkish-republic-historiography-sources-and-future-directions>

All of the books in the Armenian Series can be found at the following website: <https://cah.fresnostate.edu/armenianstudies/resources/armenianseries/index.html>.

DigiTec Summit Attracts 30 Speakers

Continued from page 3

Ministers Vahan Kerobyan, Robert Khachatryan, Deputy Minister Arayik Khzmalyan on one side, and Tony Safoian, President and CEO of SADA Company, on the other.

On March 11, a round of 15-minute venture capital speed meetings or “pitch sessions” was organized between startup founders and CEOs, giving the opportunity to present their ideas to the 5 venture capitalists participating in the event. Parallel to the main summit program, Granatus Ventures’ Impact Tech investment forum took place, which was a unique opportunity to meet startups, investors

and key players in the tech industry with high social, health and environmental impact. The forum explored how technologies can solve the most complex problems of sustainable development on a global scale.

The “Enterprise Armenia” investment promotion center and USAID Armenia organized the “Investors Day for Tech” event consisting of three discussions. The main goal of the event was to outline the systemic problems of the IT sector and develop solutions together with the representatives of the important structures of the government, specialists in the field and the business community. Discussions were about the skilled labor market, the lack

PM Pashinyan Discusses

Continued from page 1

self-determination.

“We have said and keep saying that the issue of the Nagorno-Karabakh people’s rights and security is extremely important to us,” he said. “That is one of our key goals.”

“It’s up to the people and the government of Nagorno-Karabakh to decide the framework of the Nagorno-Karabakh people’s rights and security,” added Pashinyan.

The prime minister charged at the same time that Baku is seeking a “mandate to perpetrate genocide or ethnic cleansing in Karabakh.”

Pashinyan said that during his recent talks with Russian President Vladimir Putin he stressed that “there are problems” in the part of Nagorno-Karabakh that is under the control of Russian peacekeepers.

“Russia is the guarantor of security of Nagorno Karabakh under the terms of the 2020 agreement and Nagorno Karabakh won’t need to maintain a Defense Army of the present-day size if the threat of genocide by Azerbaijan were not to exist”, Prime

Minister Nikol Pashinyan said.

Talking about Yerevan’s decision last week not to seek the post of the deputy Secretary General of the Collective Security Treaty Organization (CSTO), which also comprises Russia, Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan, and Tajikistan, Pashinyan said Armenia continues to work with the group.

Pashinyan said that Armenia is not moving toward quitting the CSTO, but instead it is the “CSTO that is quitting Armenia willingly or unwillingly.”

Armenia’s economy grew by 12.6% in 2022, the highest growth recorded over the last 15 years, Pashinyan said at the press conference.

He said tax revenues last year totaled 1.926 trillion drams, an increase of 768 billion drams (\$2.02 billion or 66.3%) from 2017 and an increase of 670 billion drams (\$1.82 billion or 53%) from 2018.

“In 2022 December we saw an exceptional record of 704,000 officially registered jobs. This means that from May 2018 until now some 156,431 new jobs have been created in Armenia,” he said.

Anders Fogh Rasmussen Calls on Aliyev

Continued from page 1

catastrophe.”

“That is why I send a very clear message today to President [Ilham] Aliyev of Azerbaijan: dissolve the blockade today immediately,” added Rasmussen.

The EU, he said, must put “maximum pressure” on Baku for that purpose.

“The European Union has made an energy deal with Azerbaijan, and that could be used as a platform for critical dialogue with the government of Azerbaijan,” he said. “It may be that President Aliyev is an autocrat like [Russian] President Putin, but I believe that President Aliyev would not like to be put into the same position to become an international pariah like President Putin.”

Rasmussen, who had also served

as Denmark’s prime minister from 2001-2009, visited Armenia in his capacity as the founder of Rasmussen Global (RG), a European political consultancy advising governments and corporations. It is not clear whether the Armenian government is now among its clients.

The former NATO chief met with Prime Minister Nikol Pashinyan, Defense Minister Suren Papikyan and the secretary of Armenia’s Security Council, Armen Grigoryan, on Monday. He said he arrived in the South Caucasus at the invitation of its government to help boost its ties with the West.

“It’s our intention to have very strong cooperation with the government of Armenia,” Rasmussen said, adding that RG will specifically seek to enhance Yerevan’s “political dialogue” with the EU.

U.S. Ambassador Calls

Continued from page 1

when he hosted talks between Armenia’s and Azerbaijan’s leaders in Munich on February 18.

“We will continue to press this matter,” Louis Bono, the U.S. special envoy for South Caucasus peace talks, told RFE/RL’s Armenian Service on Tuesday.

The U.S. State Department spokesman, Ned Price, reiterated on Thursday that Washington will do “ev-

erything we can” to support a peaceful settlement of the Armenian-Azerbaijani conflict.

“We’re going to continue to do that by working bilaterally with these countries, trilaterally with Armenia and Azerbaijan, supporting their own efforts at dialogue and diplomacy, but also through all appropriate mechanisms to help these countries themselves conduct the diplomacy and reach the agreements that we hope that they will be able to make,” he said.

of STEM education in Armenia’s higher education institutions, as well as data protection regulations in Armenia.

“AMADEE-24”, the organizational team representing the Austrian Space Forum in Armenia, was also presented to DigiTec for the first time. According to the organizers, the forum will take place in 2024 under the

theme “From Garni (RA) to Garni (Mars)”. The AMADEE-24 simulation of the flight to Mars is for scientific research purposes. Iterations of this simulation run every two years. To carry out the mission, a country is chosen, where a crew of six supposed astronauts participates in a flight and a test landing on Mars.

Որոնող Հայը, Քսաներորդ Դարի Խոշորագույն Կոմպոզիտորներից Մէլը

«Ծնողներս կարծում էին, որ երաժշտութիւն յօրինելը լուրջ զբաղմունք է եւ եթէ ինձ բռնեցնէին ստեղծագործելիս, անպայման նոթաները կը խլէին ձեռքիցս: Ստիպուած գրում էի գիշերները, լոգարանում կամ այլ թաքուն վայրում, ապա ծնողներիցս թաքցնում ձեռագրերը...»

...Մանկութեան տարիներին հայրս Կոմիտասի խմբերգերի մի հրաշալի ձայնագրութիւն ուներ: Կոմիտասն ինձ համար միմիայն իմ անգերազանցելի վարպետ է, եւ նրա միջոցով էր, որ ես ընկալեցի հնարաւորինս նուազագույն նոթաքանակով առաւելագոյն արտայայտելու գաղափարը...

...Ես առաջարկում եմ ստեղծել կոմպոզիցիոն հերոսական եւ մոնումենտալ ոճ, որը մարդկանց կ'ոգեւորի իր պարզութեամբ, գերծ կը լինի անցողիկ մոտայից, արհեստական պաճուճանքից եւ կեղծ խոհականութիւնից, կը լինի ուղղամիտ, հզօր, անկեղծ, միշտ ինքնատիպ եւ երբեք՝ անբնական: Երաժշտութիւնը պէտք է փրկել քայքայումից ու լճացումից: Բնութիւնը ես միշտ համարել եմ Աստուծոյ հանդերձանը...»:

ԱԼԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

ՅԱԿՈՒ ՍՐԱՊԵԱՆ

Ինչպէս բազմաթիւ մեծանուն հայրերին նրան էլ բախտ չէր վիճակուել աչքերը բացել պապենական ոստանում. հայրը՝ Յարութիւն Չաքմաբէկեանը, արմատները թողել էր Ատանայում եւ տեւական դեգերումներից յետոյ հաստատուել Պոսթոնում, ամուսնացել շոտլանդուհուհու հետ, գրքեր գրել, հեղինակել հայ-անգլերէն առաջին բառարաններից մէկը, երկար տարիներ խմբագրել «Հայրենիք» շաբաթաթերթը:

Ամերիկեան միջավայր, խիստ ու կանոնակարգուած դաստիարակութիւն: Օտարարիւն մօր կամքով որդին՝ Յովհաննէսը, հրաժարուել է հայկական ազգանունից եւ հանրութեանը յայտնի դարձել Ալան Սքոթ Վանես անունով: Ապագայ կոմպոզիտորին փոքր հասակից են հետաքրքրել նկարչութիւնը, գրականութիւնը, աստղագիտութիւնն ու երաժշտութիւնը: Մանուկ Յովհաննէսի առաջին ստեղծագործութիւնները ծնուել են եօթ տարեկանում, իսկ տասնհինգը՝ չորսը, չնայած ծնողների դիմադրութեանը, գրել է առաջին օպերաները:

Աւագ դպրոցն աւարտելուց յետոյ սովորել է Թաւթա համալսարանում, ապա նաեւ Պոսթոնի Նիւ Ինկլընտ կոնսերուատորիայում:

Կոմիտասով սքանչացած արուեստագէտի ինքնահաստատման շրջանն սկսում է, երբ որպէս երգեհոնահար ծառայութեան է անցնում Ուոթերթրոուի Հայ առաքելական եկեղեցում: Չնայած բացառիկ տաղանդին, մէկը միւսին յաջորդող բարձր մրցանակներին, ամերիկեան խառնարանում նա շարունակում է ընկալուել օտար եւ վտարանդի: Շատ յաճախ, յանուն հանապազօրեայ հացի, նուազում է ռեստորաններում եւ հիւրանոցներում, նուազակցում երաժիշտների եւ երգիչների: Յովհաննէսի համար ճակատագրական էր լինելու հանդիպումը իր «հոգեւոր ուսուցչի»՝ ազգութեամբ լոյն, միատիկ նկարիչ Հերմոն դի Ջիովաննիին, անսալը նրա խորհրդին՝ փնտռել ու գտնել իր հայկական՝ հարագատ հոգեւոր ժառանգութիւնը եւ ամբողջ կեանքում հաւատարիմ մնալ այդ արժէքներին: Այդպէս լինելու էր, միայն ցաւն այն է, որ ներշնչուած նկարչի յուշած հոգեմէտ գաղափարով, խելահեղ տաղանդով օժտ-

ուած կոմպոզիտորը վերցնում եւ այրում է մինչ այդ գրած իր հարիւրաւոր ստեղծագործութիւնները, որոնց թւում՝ երկու օպերա, եօթ սիմֆոնիա: Անցնելու էր յիսուն տարի, վերջիշէլու էր ցնորամիտ իր արարքը եւ ժպիտով փորձելու էր արդարանալ. «Պարզապէս ես Պոսթոնից սեղափուլում էի Նիւ Եորքի աւելի փոքր բնակարան եւ պէտք է ձերբազատուէի որոշ աւելորդ բեռից...»: «Աւելորդ բեռ», որն անդառնալի կորուստ էր լինելու իր եւ յետագայ սերունդների համար... Այդուհանդերձ, ամերիկահայ երաժիշտը համարուել էր 20-րդ դարի ամենաբեղուն կոմպոզիտորներից մէկը՝ 67 սիմֆոնիա, 434 համարակալած գործ: «Յովհաննէսը երաժշտութիւն գրող մեքենայ է... Դրանք վերջին 30 տարում երաժշտական աւանդույթներով ստեղծուած լաւագոյն գործերից են ամբողջ աշխարհում», - վկայել է Նիւ Եորքի սիմֆոնիկ նուագախմբի ղեկավար դիրիժոր Անդրէ Կոստելեանցը: «Երաժշտութիւն՝ բացառիկ տաղանդաւոր, ինքնատիպ, զօրեղ ու առնական», «Յովհաննէսը փնտռում է մեղեդու ազատագրումը», «Ինչ ուրախալի թեթեւացում է լսել ժամանակակից մի երգահանի, որ ասելիք ունի եւ գեղեցիկ է արտայայտուած այդ ասելիքը». ամերիկեան մամուլի գնահատանքի խօսքեր են: Այս երկրում նրան անուանել են «կոմպոզիտոր, որ առաջ է կանգնած միւսներից», ճաբոնիայում եւ Հնդկաստանում՝ «որոնող հայ», Անգլիայում՝ «խաղաղ ամերիկացի», մեծերը՝ բնութագրել որպէս «քսաներորդ դարի ամենաբեղուն կոմպոզիտորներից մէկը...»: Բազմաժանր է Ալան Յովհաննէսի երաժշտական ներկայանակը՝ մօտ 500 երկ, 20-ից աւելի համանուագ, ստեղծագործութիւններ տարբեր երաժշտական գործիքների համար, երգեր Ուիլիամ Մարոյեանի խօսքերով, արեւելեան ոճի սիմֆոնիկ եւ կամերային ոճի գործեր,

դրանց թւում հնդկական՝ «Մատրասեան տաճարը», «Նագուրան», «Արջուհու», ճաբոնական՝ «Կոկէ կօ նիվա», «Ֆանտազիա ըստ ճաբոնական փայտագրութիւնների», յունական, քորէական, չինական, օսեթական, քրտական, հավայեան կղզիների բնիկների: Իսկ հայկական ոճի գործերի թիւն անցնում է 50-ից:

Մեծահամբաւ երաժիշտը մայր հայրենիք այցելել է ընդամէնը մէկ անգամ՝ 1965-ին, ծանօթացել իր գործընկերներին, ստեղծագործութիւնները նուիրաբերել Չարենցի անունան հրականութեան եւ արուեստի թանգարանին եւ վերադարձել Ամերիկա: Հայաստանի անկախացումից յետոյ նրա ուսերին արդէն ծանրացել էր ծերունական տարիքի բեռը եւ անկարող էր կրկին այցելել արեւոտ իր երկիր: Բայց «որոնող» մեծ հայր հայրենիք վերադառնալու այլ ճանապարհ էր գտնելու՝ գրելու էր Արցախեան ազատամարտի հայ քաջագուններին նուիրուած «Արցախ» սիմֆոնիան: 80-ամեայ մասետրոն Քարենկի Հոլում մեծ շուքով նշուող իր յօբեյանական կալա համերգի ժամանակ դեկավարելու էր իր նոր սիմֆոնիայի համաշխարհային պրեմիերան:

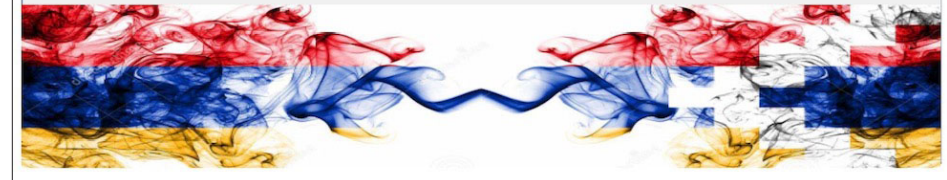
«...Նրա երաժշտութեան բարձր որակն ու ներշնչանքի մաքրութիւնը երեւան են գալիս նրա մեղեդիների (որոնք ինքնուրույն ստեղծագործութիւններ են, այլ ոչ՝ ֆոլքլորի մշակում) բացառիկ գեղեցկութեան մէջ՝ թողնելով չգերազանցուած քաղցրութեան մի զգացում, - գրել է գրող, կոմպոզիտոր Վերջիլ Թոմսոնը: - Դրանց մէջ ճշգրտող, ցուցադրական, պարզունակ կամ ցածր ու անճաշակ բան չկայ: Նրա երաժշտութիւնը հաճոյք է մեր ականջի եւ մտքի համար...»:

Իսկ մեզ համար՝ այդ բոլորը՝ յաւելած ազգային հպարտութեան անխառն զգացողութիւնը: **ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ**

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՉ
(200 ՀՈԳԻ ՀԱՄԱՐ)
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝
ԸՆՈՒՁԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցեք «Մասիս» Շաբաթաթերթին

ՀԻՒՄԻԼԻՅԻՆ ԱՐԻՒՆԻՅԻ ԱՐԻՄՏԵԼԻ ԹԻՒ
Հովանաւորութեամբ՝
ԹԻՒՈՒ ԲԻՒԵԼԻ ԱԿԱԾՈՒՄ
Գեորգի Ս. ՅՈՎՆԱՆ ԱՐՔ. ՏԵՐՏԵՐԵԱՆԻ
Կապանակերպութեամբ՝
«ԶՈՒԱՐԹՆՈՅ» Մշակութային Վարչութեան
Գրասխանակալ Էքսիկոյ՝
ՀԱՐԱՒԵՅԻՆ ԱՐՅԱՆԻ ԵԿԵՂԵՅԻՆԵՐՆ
ՈՒ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՅՈՒՇԱՐՁԱՅՆՆԵՐԸ
Գրասխան
Արժ. Ս. ԳԵՈՐԳ ՔԻՆՅ ԱԲԵԱՆ
ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ
Տեղի կ'ունենայ
Հիւզաբքի, Մարտ 30, 2023, երեկոյեան ժամը 7:00-ին
Առաջնորդարանի «ԱՐՄԵՆ ՅԱՄԱՐ» Մրահ
3325 North Glenoaks Blvd., Burbank, CA 91504
Հիւրասիրութիւն Մուտքը Ազատ

Խորհմաստ Ծերութիւն

Ռ. ԿՈՐԻԻՆ

Արդէն մի քանի ամիս էր մեր Իրանահայ միութեան ուրբաթօրեայ Հանդիպումներից բացակայում էր շրջանակի անդամներից բոլորի կողմից սիրուած եւ յարգուած Ներսէսը, որի ներկայութիւնը մեզ հրաւիրում էր լրջութեան եւ ուշադիր ունկնդիրը լինել անցեալի յուշերով բեռնաւորուած պատումներին եւ գրութիւնների ընթերցումներին:

Ներսէսի բացակայութեան պատճառը հեռախօսագանգով տեղեկացալ ըստ իր յայտնած տեղեկութեան, թէ:

«Սիրելի Ռուբէն նախ ասեմ որ միութեան մօտիկ բնակարանից տեղափոխուել ենք շատ հեռու, ոչ մեքենայ եմ վարում, ոչ էլ առողջութիւնս է ներուժ տանից դուրս գալ, ոտքերիս ուժը նուազել է հագիւ գաւազանով եմ քայլում, գետին ընկնելու վախը ինձ նստակեաց է դարձրել:

Ահա տեղեկանալով մեր սիրելի Ներսէսի առողջական վիճակի մասին որոշեցի այցելել իրեն: Օրը Չորեքշաբթի Մարտի 2, 2023 թ. կարօտով ճամբայ ընկալ ինձ ուղեկցելով Շաւարշ Ղազարեանը մեր մեծարելի բանաստեղծ, երգիծաբան եւ մշակութային գործիչ սիրելի Ներսէսին այցելելու համար, տէր եւ տիկին մեզ սրտաբաց ընդունեցին: Ուրբաթօրեայ հանդիպման շուրջ գրուց գնաց տեղեկացնելով, թէ:

«Շրջանակը հետզհետէ նեղանում է նոր դէմքեր՝ երիտասարդներ չմասնակցելով, այն էլ որ կայ մի քանի տարեցներ են:

Խօսուեց «Տեղեկատու»-ի մասին նա ասաց:

«Հիմա որ նստակեաց եմ դարձել թերթի նիւթերը պատրաստում եմ տանը եւ սիրելի կարիւնէ աղջկա միջոցով ուղարկում եմ խմբագրական կազմին:

Սիրելի Ներսէսը Լոս Անճելոսի Իրանահայ Միութեան՝ «Տեղեկատու» ամսաթերթի խմբագիրն է սկսեալ 1998-ից: Թերթի էջերը ճոխացում են իր գրութիւններով, միութեան անցուդարձից եւ հայ մամուլից մեղուի հոտառութեամբ լուրերով՝ Հայաստանի, Արցախի եւ Սփիւռքեան տարբեր օճախներ, առաւելաբար Իրանահայ կեանքից պաշտօնաւոր անձերի, գրողների, մշակութի գործիչների եւ այլ լիշատակելի եւ ոգեւորիչ տեղեկութիւններով:

Սիրելի Ներսէսը այլ արժանիքների հետ նաեւ յայտնի է «Ամանորեան Բարեմաղթանքներ» երկարաշունչ քառատողերի գրութեամբ, որը երկարատեւ անցեալով հրատարակում է Թեհրանի «Ալիք» օրաթերթում Ամանորեան բացառիկ համարում՝ «Խարտոց Հարթոցեան» հեղինակային գրական անունով: Այդ սրտամօտ եւ պահանջող իւրապատու գրութեան մէջ բարեմաղթանքներ է կատարում Հայաստանից սկսեալ մեր գոյգ հայրապետներին, առաջնորդներին, թեմական դրուածքին, հասարակական-ազգային եւ մշակութային գործիչներին, ուսուցիչներին, գրող-մտաւորականութեան եւ այլն, դրուատանքի խօսքեր, առաջադրանքներ եւ յորդորներ ամէն ինչ յարգալից եւ կառուցողական սրտացաւ մտայնութեամբ:

Այդ «Ամանորեան Բարեմաղթանքները» քանի սերունդների ընթերցանութեան նիւթ է դարձել մտքեր լուսաւորելով, ազգային եւ հայրենասիրական ոգի, հաւատ ու սէր մեր եկեղեցու, սովորութիւնների եւ մշակութի հանդէպ հպարտութիւն եւ խոնարհում է ներշնչել մեր սփիւռքեան կեանքում:

Իմ ճանաչողութիւնը Ներսէսի հետ երկար տարիների անցեալ ունի Իրանի շահի օրերից սկսեալ «Ալիք»-ում եւ Կլենտէլում «Քաջ Նազար»-ի էջերից՝ տպուած բա-

նաստեղծութիւնները, կսմիթները եւ Ամանորեան բարեմաղթանքները:

Սիրելի Ներսէսը հինգ բանաստեղծական գրքերի հեղինակ է, պարսկերէնի է թարգմանել հոգեբան դոկտ. Մեսրոպ Բալայեանի օգնութեամբ եւ առաջաբանով Մկրտիչ Արմէնի՝ «Պատուիրեցին յանձնել ձեզ» գիրքը: Անտիպ են մնում՝ 1-«Խառնափնիթոր» (երգիծաքննադատական յօդուածներ, մանրապատումներ եւ կսմիթներ) 250 էջ, որն արժանացել է Ս. Ներսէս Շնորհալի գրական մրցանակին: 2-«Մատլի Բաջիլի թեհրանեան նամականին» 350 էջ: 3-«Աւօրեայ կեանքում» (երգիծական ժողովածու) 300 էջ:

Նրա գրքերը գրախօսուել են դրուատանքի գրութիւններով: Երկար տարիների Իրանահայ գրողների միութեան անդամ, Գալիֆորնիայի Հայ Գրողների միութեան անդամ, Նաեւ ՀՀԳ-ի անդամ: 2011-ին արժանացել է «Հրանտ եւ Մանուշ Սիմոնեաններ» գրական մրցանակին, նաեւ Սրբ. էջմիածնի Հայրապետական կոնգրակով 2018 թ. արժանացել է Սրբ. Սահակ Մաշտոց շքանշանին:

Սիրելի Ներսէսը իր հայրենասիրական եւ մարդասիրական գրականութեամբ եւ մշակութային

բարձր ծառայութիւններով լիշատակելի աւանդ է ներդրել մեր սփիւռքեան կեանքում, որի համար արժանացել է բարձր գնահատանքներին:

Այո՛, երախտաւոր անձանց պէտք է սիրել, յարգել եւ արժեւորել արածն ու կատարածը քանի կենդանի են, ապրում են եւ Աստուած իրենց արեւշատութիւն պարգեւի իրենց մտքերից, գաղափարներից եւ ծառայութիւններից յօգուտ քաջալերանք գալիք սերունդներին:

Պատե՛հ առիթ նկատեցի արտացոլել սիրելի Ներսէսի այս գեղեցիկ ու իմաստալից բանաստեղծութիւնը՝

«Գնահատում եմ այն ազնիւ մարդուն,

Որ բարութիւն է կտակում որդուն:

Ես մեծարում եմ լիշատակն այն հօր,

Որ լաւութիւն է արել ամէն օր:

Սիրում, պաշտում եմ այն իրաւ հային,

Որ քրտինք է խառնել հայրենի հողին»:

Սիրելի Ներսէսը շատ էր ուրախացել մեր այցելութեամբ, հրաժեշտ տալով մաղթեցինք առողջութիւն եւ արեւշատութիւն:

Աշխարհը Շալակած Տանողն Էր Արսէն Ճանեան

ԲԱԳՐԱՏ ԷՍԴՈՒԳԵԱՆ

Լսած էի իր մասին նախքան որ անձամբ ծանօթանամ: «Երանի եղբօր հետ ծանօթացած ըլլալիս, նոյն գլուխը ունիք» ըսած էր իր քոյրը Սայաթ Նովա Երզնայի միջնակարգ դպրոցից, մեր սիրելի ընկերուհի՝ Արփի ճանեան:

Բնածին յատկութիւն մըն էր կարծես գերզգայնութիւնը Արսէն ճանեանի համար: Առանց վարանումի կարելի է ըսել թէ ան իր տարաբախտ ժողովուրդի բոլոր յատկանիշները շաղկած ապրեցաւ իր կեանքի ուղին: Զրկանքներով լեցուն այդ ճանապարհի մէջ, քանի քանի անգամներ հարկադրուեցաւ իրը համարածէն, հարազատէն, սեփականէն գրկուելու: Վերատիրանալու բոլոր առիթները շահագործեց: Ծնած էր 10 Յունուար 1938ին Մուսա Լեռ գաւառի Վաքըֆ գիւղը: Նախնական կրթութիւնը ստացած էր գիւղի վարժարանի մէջ: Ապա առաջին սանեքէն եղաւ Պոլսոյ մէջ հիմնուած Սուրբ Խաչ Դպրեվանք երկրորդական վարժարանի: Նորահաստատ այս վարժարանի առաջին սերունդը երկրորդականը աւարտեց քաղաքի տարբեր վարժարաններու մէջ: Արսէն ճանեանն ալ շրջանաւարտ եղաւ Պոլսոյ Մի-

թարեանէն: Աւարտեց Իսթանպուլի Պետական Համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետի մանկավարժութեան եւ փիլիսոփայութեան բաժինը: Հայոց լեզու եւ գրականութիւն դասաւանդեց Պոլսոյ հայկական դպրոցներուն մէջ: Որպէս գիւղացի ընտանիքի զաւակ, երբ ուսման համար կը հեռանար հայրենի երկրէն՝ Մուսա Լեռան վաքըֆ գիւղէն, հողի հետ կապը արտայայտեց իր քերթուածներով: Պոլսոյ ուսանողութեան տարիներուն՝ 1962ին հրատարակեց երկու փոքրիկ հաւաքածոյ. «Հողին Հետ» եւ «Արեւուն Տակ»: «Միայն 1500 Տող» հրատարակուեցաւ 1971ին Փարիզի մէջ:

1978 բախտորոշիչ թուական մը եղաւ Արսէն ճանեանի համար, քանի ան որոշեց ընտանեօք ներգաղթել հայրենի երկիր: Այստեղ եւս շարունակեց իր ուսուցչական ասպարէզը Երեւանի Պետական Համալսարանի արեւելագիտութեան ֆակուլտետի մէջ դասաւանդելով թրքական լեզու եւ գրականութիւն: 2010ին Երեւանի մէջ լոյս տեսաւ ճանեանի արձակ ստեղծագործութիւններու հատորակը. «Ես Գալիս Եմ Իմ Պապի Գրկից» խորագրով:

Արսէն ճանեանի ապրած մեծագոյն ողբերգութիւնն էր իր միակ որդոյն Կարէնի նահատակութիւնը Արցախեան առաջին պատերազմի ընթացքին: Այս ծանր կորուստին արտացոլումը եղաւ «Մտաւորական Մարտիկը» հատորը:

Կարէնի կորուստէն ետք Արսէն ճանեանի միակ մխիթարութիւնն էր հողագործութիւնը: Աւանի իր բնակարանէն ոչ շատ հեռու ունեցաւ հողամաս մը, որու մշակումը իր տառապանքներու մխիթարանքը դարձած էր:

Դառն իրողութիւն է որ Հայաստան ներգաղթը իր բարիքներու կողքին բերաւ նաեւ հիասթա-

փութիւն հաւատաւոր ու նուիրեալ համայնավարի համար: «Բազրատ սիրելիս, քու Արսէն քեռիդ այստեղ գող դարձաւ: Ըրի այնպէս բաներ, որոնք լիշել իսկ չեմ ուզեր»: Այսպէս պատմեց իր տառապի համար լքուած ջերմոցի խողովակները տուն բերելու պատմութիւնը: Երեւոյթ մը, որ նախապէս վիճակած էր իր նման գաղափարական կանխապաշարով Հայաստան ներգաղթած եւ ապա յուսախաբ եղած շարք մը պոլսահայ մտաւորականներ:

Խուճկ ու յարգանք իր բարի լիշատակին եւ մխիթարութիւն այրիին՝ Հերմինէին եւ դուստրին՝ Յաւերժին:

«ԱԿՕՍ»

Գրախօսական MONOLOGUES «ՄԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՆՆԵՐ» Հեղինակ՝ Պերճ Չոլաքեան

ԿԱՐԻՆԵ ՏԵՐ ԳԵՈՐԳԵԱՆ

Ստացանք Պերճ Չոլաքեանի հեղինակած «Մենախօսութիւններ» (Berj Cholakian; "Monologues", Published in the USA, 2015) անգլերէն հրատարակութիւնը՝ 8 տարիներ յետոյ: Տպագրութեան որակը, ներկայանալիութիւնը անառարկելի էին:

Ժամանակը չէր ազդել զրքի նպատակի, դրա համամարդկային տարողութեան վրայ, եւ մենախօսութիւնները տարածում են հեղինակի իւրօրինակ եզրակացումները մեր պարած կեանքի մասին:

Ընթերցման ընթացքում, նոյնիսկ անգլերէնի մեր ոչ բարձրակարգ իմացութեամբ, առանձնացան մտքեր, որ փորձեցինք ներկայացնել, ըստ մեր ըմբռնման եւ կարողութեան:

Չնայած Պերճ Չոլաքեանի համար՝ «Երէկը հանգուցեալ է, վաղը չծնուած է, եւ այսօրը անստոյգ է» (էջ 16), նա այնուամենայնիւ փորձում է վերլուծել կեանք կոչուած առեղծուածը:

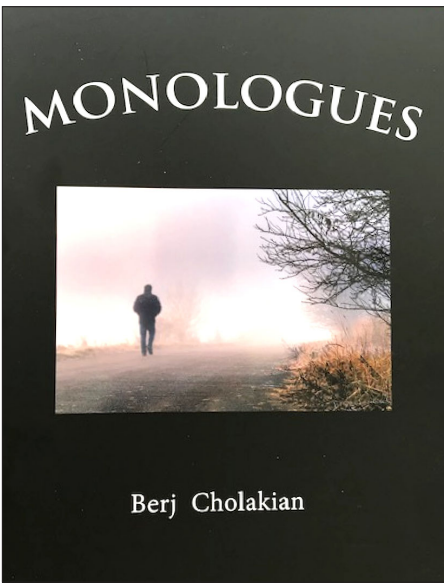
Ըստ հեղինակի՝ կեանքը մի դրուագ է անսահմանութիւնից, անպտուղ մի ձեւականութիւն, կործանիչ փրկիստփայտութիւն, սակայն նա դեռ երազում է. «Երբէք մի՛ յանձնիր երազը» (էջ 28) կամ «Երազները մենք պէտք է փոխարկենք ուժեղ եւ աշխարհիկ հաւատքի» (էջ 33):

Արժեւորելով երազանքը նա հաստատում է. «Որեւէ իրակա-նութիւն կեանքում սկսում է երազով» (էջ 41):

Վերլուծում է նաեւ ժամանակի հասկացողութիւնը. «Ժամանակը դառնում է անիմաստ՝ առանց գոյութեան» (էջ 29): Նաեւ՝ «Մենք կեանքում կարող ենք ունենալ համարեայ ամէն բան, բացի աւելի ժամանակից» (էջ 42), այս ձեւով գերակայելով ժամանակի արժեքը:

Միւրոյ գաղափարի վերլուծումը Չոլաքեանը կատարում է իր անձնական կեանքի վերիվարումներից ելնելով, եւ մանաւանդ իր պատանի գաւազի անժամանակ կորուստը ստիպում է նրան փրկիստփայտել եւ այդ ձեւով կարծես փորձում է դարձնել ներքին վիշտը նաեւ հաղորդակից դարձնել շրջապատին իր մտորումներին: Սէրը նրա համար տիւրը իրականութիւնից դուրս գալով մի լուսաւոր գագուտ է. «Դա այն կրակն է, որ նոյնիսկ եթէ տարիքը նուազեցնում է այն, այդ վայելքի ծայրակէտը ապրում է քո հոգու ընդերքում» (էջ 31):

Զարմանալի էին մեզ համար հեղինակի բնագանգական մտածումները. «Դրախտի հասկացողութիւնը... արդիւնքն է մարդկութեան հնարամիտ երեւակայութեան, որպէս մեքենայութեան գործիք, կաշառք կամ առեւտուր» (էջ 50): Բաւական վերլուծութիւններէրից յետոյ, «Դրախտի դիցաբանութիւնը» մենախօսութեան մէջ հեղինակը յանգում է հետեւեալ եզրակացութեան. «Անձնապէս ես կը նախընտրեմ հաւատալ «Աստծուն»՝ չհաւատալով «Կրօնին» եւ «Դրախտի»՝ զիցաբանութեանը» (էջ 52): Հեղինակը վստահեցնում է, որ տարբեր կրօնների գոյութիւնն է, որ պատճառ է

Berj Cholakian

դառնում երկարամեայ պատերազմների, դարաւոր բախումների՝ մեր միջեւ: Չոլաքեանը հաւատ եւ Աստուած գաղափարները տարանջատում է միմեանցից:

Շարունակելով փրկիստփայտել Աստծոյ մասին՝ նա գրում է. «Աստծոյ մտապատկերը՝ իր ամենագորութեամբ, որպէս ծայրագոյն հեղինակութիւն... ստեղծուած է մարդու կողմից, վախից եւ անգիտութիւնից անհայտութեան մասին» (էջ 67): Ու ստեղծուած մտապատկերին հակադրում է սէրը, որպէս բարութեան վերջնական յաղթանակ չարի նկատմամբ:

Ու դարձեալ վերլուծում է կեանքը՝ այն համարելով «յաւիտենականութիւնից գոյացուած ժամանակահատուած» նաեւ՝ ակնթարթ, ներկայ վայրկեանը, որ շարժում է առաջ (էջ 77):

Արդեօք այսքա՞ն կը խորանային հեղինակի մտածումները, եթէ չունենար անկիւնադարձային պատահարներ: Որդեկորոյս հօր վիշտը դեռեւս չի սպիանում եւ նա երկար խօսակցելուց յետոյ հանգուցեալ որդու հետ, մնաք բարով է ասում իր սիրելիին՝ շուտով տեսնուելու հաւատքով:

Չոլաքեանը գրելով փորձում է «մոլեգնաբար» ազատուել իր մտածումներից, որ լրջօրէն չարչարում են իր հոգին երկար ժամանակ (էջ 87): Շատ են այդ մտածումները. փնտռում է արժէքի ըմբռնումը, գաղափարը, փնտռում է սէրը՝ մարդու համար կարեւորելով դրա պահանջը այնպէս, ինչպէս բոյսերն են կարօտում անձրեւին:

Դարձեալ ու դարձեալ գալիս է խորհրդածութիւնը մեր պարած կեանքի մասին. «Արդեօք այն յուզումնային տրամաբանութիւնն է, թէ բանական յուզում» (էջ 90), կամ էլ՝ «Կեանքը մի կարճ շրջան է ծննդեան եւ մահուան միջեւ»: Գրողը անարդար է համարում կեանքը՝ նոյն արցունքներով ես ընդունում թէ՛ ուրախութիւնը, թէ՛ վիշտը:

Իր զրքի վերջաւորութեան նա իր պարտքն է տալիս հօրը, «ու՜մ ազգանունն է կրում պատուով», նաեւ՝ մօրը, «ու՜մ ծիներն է կրում խոնարհաբար»: Չոլաքեանը այդ մենախօսութիւնը նուիրում է հօրը՝ որպէս Հայոց ցեղասպանութիւնը վերապրածի, եւ շնչում է նրա ականջին. «Փոթորիկն անցել գնացել է, եւ

Թուրքիոյ Հայոց Պատարիարքի Այցելութիւնները Ադտի Գօտի

Թուրքիոյ Հայոց պատրիարք Ամենապատիւ Տէր Սահակ Բ. անցնող շաբթուան ընթացքին, միօրեայ այցելութեան մը տուաւ ադտի գօտի, մասնաւորաբար Իսթենտերուն եւ Մերսին: Հովուապետական այս հանդիպումներուն իրեն կ'ուղեկցէր գաւազանակիր Արժ. Տ. Շիրվան Քհնյ. Միւրգեան: Ան այցելեց Իսթենտերունի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցին եւ դիմաւորուեցաւ Անտիոքի եկեղեցիներու հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Աւետիս Քհնյ. Թապաշեանի եւ Ծխական Խորհուրդի ատենապետ Եոսուֆ Թապաշեանի կողմէ:

Պատրիարք հայրը քննարկեց եկեղեցւոյ ներքին վիճակը եւ անոր մօտ եկեղեցւոյ հովուատունը, որ դժբախտաբար անգործածելի դարձած է: Վնասուած է նաեւ եկեղեցւոյ կից շէնքը, որ հաստիքաբար կալուած է: Սրբազանը խոստումներ տուաւ վերանորոգութեան մասին եւ պատշաճ տնօրինումներ կատարելու: Պատրիարք հայրը Իսթենտէ-

րունէն բաժնուելով հասաւ Մերսին եւ յոյն ուղղափառ եկեղեցւոյ մուտքին դիմաւորուեցաւ եկեղեցւոյ հովիւ Տ. Իսիիր Քհնյ. Թէյմուրի կողմէ: Ներկայ էին նաեւ հայ համայնքի ներկայացուցիչներ:

Եկեղեցւոյ սրահին մէջ զրոյց ունեցաւ երկրաշարժէն աղիտահար ընտանիքներու հետ եւ աղօթեց որ Աստուած զօրացնէ եւ համբերութիւն պարգեւէ դժուարութիւնները յաղթահարելու:

Նորին Ամենապատուութիւնը ապա այցելեց քաղաքի կաթոլիկ եկեղեցին եւ դիմաւորուեցաւ հովիւ Ֆրանսուա վարդապետին եւ հայ համայնքի անդամներուն կողմէ: Եկեղեցւոյ սրահին մէջ տեղի ունեցաւ ճաշկերոյթ աղիտահար ընտանիքներու մասնակցութեամբ: Պատրիարք հայրը աղօթեց եւ հայրական խօսքով մխիթարեց ներկաները: Նոյն օրը պատրիարք հայրը վերադարձաւ Իսթանպուլ: Իրեն կ'ընկերանար նաեւ Պատրիարքարանի ընկերային օժանդակութեան անդամներէն՝ Հերման Գաւաֆեան:

ՇՆՈՐՀԱՆՈՒԷՍ
ՀՈՎԱՆԱԻՈՐՈՒԹԵԱՄԲ
Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ Գերաշնորհ
S. ՅՈՎՆԱՆ ԱՐՔ. ՏԵՐՏԷՐԵԱՆԻ
ՆԱԽԱԶԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ
ՌԱԿ Արեւմտեան ԱՄՆ-ի Երջ. Վարչութեան
ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ
«Ձուարթոնց» Մշակ. Յանձնախումբի
Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան Սանուց Միութեան
Չորք-Մարգարանի Հայրենակցական Միութեան
Գիրքը կը ներկայացնէ՝
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՍՐԿ. ԳՈՒՄՐՈՒԵԱՆ

BOOK PRESENTATION
“FROM THE SHORES OF PHOENICIA”
By Minas Piunik

Տեղի կ'ունենայ Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդարանի «Համբար» սրահի մէջ,
հինգշաբթի, 23 ՍԱՐՏ 2023-ին
Երեկոյեան ժամը 7:00-ին
Հասցէ՝ 3325 N. Glenoaks Blvd.,
Burbank, CA 91504 **Մուտքը Ազատ**

Մտերմիկ Ընդունելութիւն Եւ Զրոյց Պոլսահայ Միութեան Մէջ

Մեծ հաճոյքն ունեցանք վայելելու Պոլսաբնակ շնորհալի հայուհի Գարոլին Սարգսյանի Մամիկոնեանի ներկայութիւնը Պոլսահայ Միութեան Երզնիքի Տակ Հինգշաբթի, Փետրուար 9, 2023ին Լոս Անձէլըս այցելութեան առիթով:

Գարոլին գանազան տեղեկութիւններ տուաւ Պոլսոյ հայ համայնքի արուեստական, գրական, կրթական ու համայնքը հետաքրքրող այլ նիւթերու շուրջ: Ան մանրամասնօրէն ծանրացաւ Պոլսոյ մէջ Նոյեմբեր 2020-էն ի վեր ներկայացուող «Կոմիտաս» թատերախաղի ներկայացումներու եւ արձանագրած յաջողութեանց մասին: Թատերախաղը կը ցոլացնէր Կոմիտասի կեանքը իր ծննդավայր Կոտիւնայէն (Քիւլթահիա) մինչեւ Փարիզ:

Բոլորովին ոչ-հայկական արտադրութիւն մը մեր մեծ հանճարի մասին որու անունն ու գործը դարձած է ազգի ինքնագիտակցութեան եւ ինքնութեան պարտադիր բաղադրիչ: Գրի առնուած եւ բեմադրուած Ահմէտ Մամի Էօզպուտաքի եւ Կոմիտասի դերը ստանձնած՝ Ֆեհմի Գարասպյան «Եոլճու» թատերախումբէն: Խաղը լոյս կը սփռէ այն պատմական իրականութիւններուն որոնք տասնամեակներ արգիլուած են նիւթ հանդիսանալ այդ նոյն հողերուն վրայ:

Ներկայացման երաժշտական բաժինը ստանձնած է Գարոլինի կողակից Պր. Յակոբ Մամիկոնեան, որ խմբավար է Պոլսոյ 90ամեայ «Լուսաւորիչ» երգչախումբին: «Լուսաւորիչ» երգչախումբը կազմուած է 30 հայ երիտասարդ-երիտասարդուհիներէ: Երգչախումբը մեծ յաջողութիւն արձանագրած շնորհիւ Պր. Յակոբ Մամիկոնեանի տարած տքնաջան ու նուիրուած աշխատանքներուն: Երգչախումբը խաղարկութեան տեղողութեան ընթացքին կիսաթափանց սեւ վարագոյրի մը ետին, դերակատարին համընթաց, կը ներկայացնէ մեծագոյն հանճարի ստեղծագործութիւնները մաս առ մաս:

Ներկայացումները տեղի կ'ունենան ու պիտի շարունակեն ունենալ Գոմեզբուրի Որդուց Որոտման եկեղեցոյ սրահը որը աւելի իւրաքանչեւ ու հետաքրքրական կը դարձնէ բեմադրութիւնը: Թրքերէնով եւ ֆրանսերէնով ներկայացուած խաղարկութիւնը անսպասելի ու լայն ընդունելութիւն գտած է ոչ թէ միայն Պոլսոյ հայ համայնքի այլ թուրք եւ այլ ազգերու կողմէ ու արժանի հանդիսացած բազում մրցանակներու, գովասանքներու:

Սոյն բեմադրութիւնը ներկայացուած է նաեւ Հայաստանի մէջ նոյնպէս գնահատանքի արժանանալով տեղւոյն բարձր արուեստի ճաշակի տէր հետեւաբար դժուարահաճ արուեստագէտներու կողմէ:

Ազնուափայլ հայուհին, Գարոլինը, կը շարունակէ իր ուսուցչական ասպարէզը գտնելով հոգեկան բաւարարութիւն, ներշնչելով հայոց հոգին ասպագայ սերունդներուն:

Գարոլին կը խոստովանի թէ Կեդրոնականի այժմեայ տնօրէնուհի՝ Տիկին Սիլվա Գուլումեան մեծ դեր ունեցած է իր մէջ բուռն համակրանք յառաջացնելու՝ հայկական լեզուի ու գրականութեան հանդէպ: Այսուհետեւ հետեւելով իր իղձերուն, հայ գրականութեան յատուկ դասընթացներ ստացած է Պր. Հատտեճեանէ եւ բանաստեղծ Ջահրատէ:

Համեստ ու երեւելի հայուհին նաեւ անդրադարձաւ Թուրքիոյ եւ արտասահմանի տարածքին Պոլսահայ երիտասարդներու արձանագրած բարձր յաջողութիւններու մասին, ըլլալ գրականութեան, ըլլալ արուեստի եւ երաժշտութեան ճիւղերու մէջ:

Գարոլինի խոսքերը կը բխէին իր սրտի խորքերէն այնքան որ զգացումները կը փոխանցուէր մեզ ապրեցնելով յուզմունքի, ուրախութեան, պարծանքի ու գայլոյթի խառն զգացական պահեր: Ան թարմացնելով մեզ կը հաղորդէր առօրեայ եղելութիւնները, նաեւ իրենց կարողութիւններէն վեր գարգացող անցողարձեքով յառաջ եկած խնդիրները, իրազեկ ըլլալով տեղի ունեցող իրադարձութիւններուն զգացուած՝ բաց ոչ միամիտ:

Ուսուցչական ասպարէզին առնչութեամբ ան նաեւ կը շարունակէ թատերական ու պարի աշխատանքներ վարել: Վերջին մի քանի տարիներու ընթացքին ալ սկսած է հանդիսավարել «Դիմանկարներ» անուան տակ յայտագիր մը որը կը սփռուի «Լոյս» հեռատեսիլի կայանէն ուր հայկական մշակոյթն ու արուեստը քարոզող ծրագիրով կը հիւրընկալէ հայ համայնքի արժէքները: Սոյն հաղորդաշարի երկրորդ բաժնի հատուածները պիտի սկսին Մարտ ամսուան մէջ:

Ինչ իմաստ կ'ունենային գիտելիքները, մշակոյթը եթէ անոնք չփոխանցուէին յաջորդ սերունդին: Առնուած ամէն մի քայլ կարեւոր է ազգի մը գոյատեւման առնչութեամբ: Սերմանել հունտերը երիտասարդ սերունդին որպէսզի ծաղկին ու ծլանան ասպագային:

Այնպէս որ ողջոյն բոլոր անոնց որոնք աշխատանքներ կը տանին սոյն ուղղութեամբ:

Ձեր ալ վարձքը կատար սիրելի Գարոլին որ դուն ու կողակիցդ ձեռք ձեռքի տալով, ձեր կարգին այս պաշտօնը կատարելու պայքարը կուտաք:

ԳԱՐՈՂԻՆ ՍԱՐԸՊՈՅԱՆՆԵՐՆԵՐԸ

Ծնած է 1972 թուականին Պոլիս:

Աւարտելով էսսեան վարժարանը, ան երրորդ տեղով աւարտած է Մարմարայի համալսարանի կրթութեան Հիմնարկի մարմնամարզանքի բաժինը:

25 տարի դասուանդած է Կեդրոնականի եւ Թարգմանչաց վարժարաններու մէջ:

Հիմնած է «Երագ» ժամանակակից պարի համոյթը եւ 1995-2000 թուականներուն բեմադրած բազմաթիւ ներկայացումներ՝ որպէս պարուսոյց եւ գլխաւոր դերակատարական դերակատար: Իր անսամպլի հետ հրաւիրուած է փառատօներու ու հեռուստացոյցերու:

Ան բանաստեղծ Ջահրատէն եւ «Մարմարա» թերթի գլխաւոր խմբագիր, գրող Ռոպէր Հատտեճեանէն դասեր առած է հայ գրականութեան մասին:

Ելոյթներ ունեցած է Կեդրոնականի կողմէ կազմակերպուած բազմաթիւ գրական երեկոներու ժամանակ: Ան կատարեց Ջահրատի յիշատակին կազմակերպուած գրական երեկոյի շնորհանդէսը: Ան ներկայացուցած է Հրանդ Տինքի օրաթօրիակի շնորհանդէսները Հայաստանի մէջ կայացած համաշխարհային բրեմիերային եւ Պոլսոյ համերգին:

Մասունցներու պար կոչուող ներկայացման համար ան յատուկ հրաւէր ստացած է Հայաստանէն եւ շնորհանդէս ըրած է Երեւանեան եւ Պոլսական ցուցադրութիւններուն:

Ամուսնոյն՝ Յակոբ Մամիկոնեանի, մենակատար Պարթեւ Կարեանի հետ եղած է Պոլսոյ հայկական առաջին սիմֆոնիք էսթրատային համերգաշարի՝ Desilk համերգներու հիմնադիրներէն:

Մասնակցած է Փոքրիկ հայկական հեքիաթի կայքի թիմին եւ մասնակցած է հայոց դպրոցներուն մէջ հայոց լեզուի տարածման ու զարգացման ջանքերուն՝ եւ որպէս Բրաքթիք, եւ որպէս պատմող:

Կոմիտաս վարդապետի յիշատակին կազմակերպուած «Ինչու»-աի նախաձեռնութեամբ պարած է ժամանակակից պարերի ներկայացումին:

Ան պարած է որպէս գլխաւոր դերերէն մեկը բազմաթիւ ներկայացումներուն Լեւոն Թաբերեանի անուան ժամանակակից պարի համոյթի հետ, որուն միացած է 1995 թուականին: Վերջին անգամ ան բեմ բարձրացած է որպէս «Անուշ» (2013) եւ «Եոլճու» (2019) թատերախումբի գլխաւոր հերոսներէն մէկը:

Պոլսոյ մէջ Հայաստանի մշտական ներկայացուցչութեան տարեդարձի կապակցութեամբ Լիւթֆի Քըրդար Քոնկրէսին մէջ տեղի ունեցած արձանագրային գիշերը ան նաեւ՝ մասնակցած է կազմակոմիտէին եւ Աթթիի հետ ներկայացուցած է գիշերը: Հանդէս եկած է Սարօ Պենկլեանի հետ:

«Լոյս» հեռուստաընկերութեամբ՝ հայերէն եւ թրքերէն հեռարձակուող առաջին հայկական հեռուստատեսութեամբ, ան ամէն շաբաթ կը պատրաստէ եւ կը ներկայացնէ հայկական մշակոյթն ու արուեստը քարոզող հաղորդումներ՝ «Դիմանկարներ» հաղորդաշարով, որ կը հեռարձակուի ամբողջ Թուրքիոյ, մշակութային եւ արուեստի ծրագրով, որ կը հիւրընկալէ հայ համայնքի արժէքներուն:

Գրի առաւ՝ Ջարուհի Գ. Խաչիկեան

MONOLOGUES «ՄԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ»

Շարունակուած էջ 11-էն

գարունը միշտ պիտի առկայ թո ողորմած յիշատակով»:

Լիբանանում ծնուած եւ մեծացած, Պէյրութի Ամերիկեան համալսարանից Առեւտրական գործերի կառավարչի եւ ժամանակակից փիլիսոփայութիւն եւ հոգեբանութիւն զոյգ մասնագիտութիւններով շրջանաւարտ Պերճ

Չոլաքեանը, հասուն տարիքում, այս բանաստեղծական մենախօսութիւններով իր կտակն է տալիս մարդկութեանը: Հատորը նուիրուած է հեղինակի վաղամեռիկ որդուն՝ Սեւակին եւ դատերը՝ թամարային:

Այսքան մանրակրկիտ վերլուծումներից յետոյ կարելի է ակնկալել, որ Պերճ Չոլաքեանը դեռեւս ասելիքներ ունի մարդկութեանը:

ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Name: -----

Address: -----

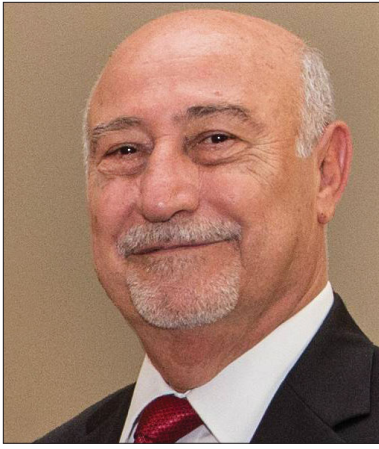
City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel:-----

Email: -----

ՄԱՐԱԶԴ

ՅԱԿՈՒԲ ԽՊՈՅԵԱՆ
1941-2023 Ծնեալ Լիբանան

Սրտի դառն կակիծով կը գուժենք մահը մեր սիրեցեալ հօր, եղբոր, քեռայրին եւ հարազատին ՅԱԿՈՒԲ ԽՊՈՅԵԱՆԻ մահը որ պատահեցաւ Երկուշաբթի 13 Մարտ, 2023ին յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան եկեղեցական կարգը տեղի պիտի ունենայ 22 Մարտ, 2023ին առաւօտեան ժամը 11:00ին, Փաստօրինայի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, 2215 E Colorado Blvd, Pasadena, CA 91107, իսկ գերեզմանի կարգը պիտի կատարուի Live Oak գերեզմանատան մէջ 200 E. Duarte Road, Monrovia CA 91016:

Սգակիրներ՝ Այրին՝ Տիկ. Անահիտ Խպոյեան Զաւակը՝ Տէր եւ Տիկ. Վիգէն եւ Անժելա Խպոյեան եւ զաւակունք Դուստրը՝ Տէր եւ Տիկ. Սեւան եւ Շողիկ Եագճեան եւ զաւակունք Դուստրը՝ Տէր եւ Տիկ. Սարգիս եւ Նորա Աջապահեան եւ զաւակունք Եղբայրը՝ Տէր եւ Տիկ. Յովսէփ եւ Սիրվա Խպոյեան (Դամասկոս) Տիկ. Մայրանուշ Սողոմոնեան Տ. Տաթեւ Ա. Քհնյ, եւ երէցկիւն Արաքսի Թաթուլեան եւ համայն Խպոյեան, Եագճեան, Ճէրէճեան, Աջապահեան, Գոփուշեան, Սողոմոնեան, եւ Տէմիրեան ընտանիքներ:

Փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւնները կը խնդրուի կատարել՝ Հայ Մարնամարգական Միութեան (AAA) կամ «Մասիս» Շաբաթաթերթի ֆոնտին 1060 N Allen Ave. Pasadena, CA 91104

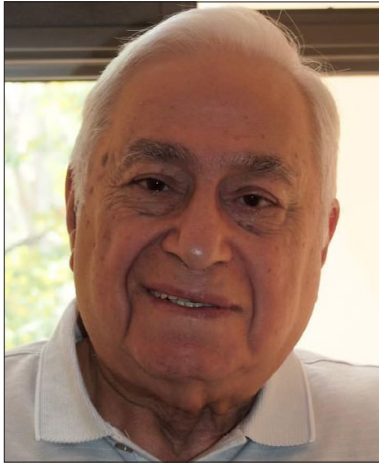
Ակտիւ Ֆոն

Շարունակուած էջ 2-էն

միտքը: Իսկ դա տեղի ունեցաւ ՌԴ արտգործնախարար Լաւրո-վի՝ Պաքու այցի շէմին: Այցը տեղի ունեցաւ Փետրուարի 27-28-ին: Զուգահեռ, Ուաշինկթոնն ու Պրիւսիան ձեռնամուխ եղան Մի-չել-Փաշինեան-Ալիեւ եռակողմ ձե-ւաչափի նոր հանդիպում նախա-ձեռնելուն: Ռեզիոն՝ Երեւան, մի քանի օր անց Պաքու ժամանեց ԵՄ յատուկ ներկայացուցիչ Տոյվօ Կլա-արը, իսկ նրա Պաքու այցին զուգահեռ, Մարտի 5-ին՝ Ռեզիո-նալ այցով Պաքու ժամանեց Մինս-կի խմբի ամբերիկացի համանա-խազահը, որը այդպէս սկսեց իր առաջին այցը Կովկաս՝ Կովկասի հարցերի գլխաւոր բանակցողի կարգավիճակում: Մարտի 5-ին տեղի ունեցաւ ատրպէյճանական դիվերսիոն յարձակումը, իսկ Մարտի 10-ից էլ Ատրպէյճանը կրկին արգելափակել է զազի մա-տակարարումն Արցախ: Իսկ Ալի-եւի աշխատակազմի արտաքին յա-րաբերութիւնները բաժնի ղեկա-վար Հաջիբեւը, որը ԱՄՆ նախա-գահի ազգային անվտանգութեան հարցերի խորհրդական Սալիվա-նի հովանու ներքոյ տեղի ունե-ցած հայ-ատրպէյճանական շփում-ների՝ ատրպէյճանական ներկա-յացուցիչն է, Մարտի 11-ին յայ-տարարել է, որ խօսք չի կարող լինել Ստեփանակերտ-Պաքու մի-ջազգային մեխանիզմի մասին եւ Ատրպէյճանը կը քննարկի միայն «վերահսկողութեամբ», քանի որ Պա-քուն որեւէ երրորդ կողմի հետ չի պատրաստուում քննարկել իր ներ-քին հարցերը: Այդ ֆոնին Հայաս-տանի վարչապետի նախաձեռնու-

թեամբ տեղի է ունենում հեռա-խօսակցող ֆուլիքի հետ, որտեղ եղած հարցազրույցի ստանդար-տից դուրս է թերեւս միայն այն հանգամանքը, որ ֆուլիքը ընդգ-ծել է բոլոր խնդիրները՝ ուսու խաղաղապահների հետ կողմերի շփման միջոցով լուծելու անհրա-ժեշտութիւնը: Բայց ո՞վ է հրա-ժարուում կառուցողականութիւ-նից: Գոնէ առերեւոյթ բոլոր փաս-տերը վկայում են, որ դրանից հրաժարուում է Պաքուն: Հետեւաբար հարց է առաջա-նում, թէ ի՞նչ մեխանիզմ կայ Պաքուին կառուցողականութեան դաշտ բերելու համար, քանի որ ուսուական խաղաղապահ մեխա-նիզմը այդ խնդիրը լուծել չի կարողանում: Երեւանն այդ հա-մատեքստում բարձրաձայնում է միջազգային փաստահաւաք խմբի հարցը: Եթէ ֆուլիքը խաղաղա-պահների հանգամանքը ընդգծում է Երեւանի առաջ քաշած հարցից դժգոհ լինելու համատեքստում, ապա այդ պարագայում թերեւս պէտք է պատասխան ունենայ պարզ հարցին՝ ինչպէ՞ս է պատրաստու-ում խաղաղապահների մեխա-նիզմը աշխատեցնել այդպէս, որ Պաքուն «գայ» կառուցողակա-նութեան դաշտ: Միւս կողմից առանձին հարց է, թէ ընդհանրա-պէս ինչ արձագանք կայ Երեւանի առաջարկի վերաբերեալ ՄԱԿ շրջանակում: Այնտեղ պատրաստ են փաստահաւաքութեան միջո-ցով զսպել Ատրպէյճանին եւ ստի-պել բացել Լաչինի միջանցքը: Առաջժամ չկայ այդ հարցի դրա-կան պատասխանի հեռանկարի որեւէ գործնական ուրուագիծ: «ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

ՄԱՐԱԶԴ

ՊԵՏՐՈՍ ՍԷՖԷՐԵԱՆ

Սրտի դառն կակիծով կը գուժենք մեր սիրեցեալ ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր եւ եղբոր ՊԵՏՐՈՍ ՍԷՖԷՐԵԱՆԻ մահը, որ պատահեցաւ 3 Մարտ, 2023ին, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի Երեքշաբթի, 28 Մարտ, 2023ին, կէսօրուան ժամը 1:00ին Կլեմէնտյի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, ապա թաղումը Hollywood Hills Forest Lawn գերեզմանատան մէջ, 6300 Forest Lawn Drive:

Սգակիրներ՝ Այրին՝ Տիկ. Սիրարփի Սէֆէրեան Զաւակը՝ Սեւակ եւ Սանտրա Սէֆէրեան եւ զաւակունք Զաւակը՝ Խաժակ Սէֆէրեան Քոչերը՝ Ռոզին Միքայէլեան եւ զաւակունք Գոհար Սէֆէրեան Եղբոր Տիկինը՝ Աստղիկ Սէֆէրեան եւ զաւակունք Եւ համայն Սէֆէրեան, Խորշիտեան, Զագեան, Այնճեան, Էնֆիլճեան, Պէնլեան, Տաքէսեան, Ասլանեան, Քարաքաչեան եւ Փարթամեան ընտանիքներ:

Կեանքէն Զեռացաւ Պետրոս Սէֆէրեան

Անցնող շաբթուան ընթացքին, Միշըն Հիլզի «Արարատ» Տարեցներու Տան մէջ, իր մահականացուն կնքեց Պետրոս Սէֆէրեանը: Հանգուցեալը կուսակցական աշխույժ գործունէութիւն ունեցած էր Լիբանանի Պուրճ Համուտի շրջանի ՍԴԶԿ Սապահ Գիւլ մասնաճիւղին մէջ եւ տասնեակ տարիներու պատասխանատու ղեկավարներէն էր: ԱՄՆ հաստատուելէ ետք, վերջին տարիներուն, տեղափոխուած էր Արարատ Տարեցներու տունը: Մօտէն կը հետաքրքրուէր զաղութային կեանքով: Զերմ ընթերցող մըն էր նաեւ «Մասիս»ին եւ զանազան միջոցառումներով կ'օժանդակէր անոր:

Մեր խորազգաց վշտակցութիւնները հանգուցեալի ընտանեկան համայն պարագաներուն եւ ընկերային շրջանակին: Հանգիստ իր յոգնաբեկ աճիւններուն եւ լոյս իր լիշատակին:

Յաւերժի ճամբորդ՝ Սարգիս Փասգալեան

Փետրուարի ծին Նիւ ձըրզի մէջ մահացաւ լիբանանահայ զաղութի երբեմնի անուանի արուեստագէտներէն՝ Սարգիս Փասգալեան: Ան հիմնադիրն էր շատ մը պարախումբերու, որոնք եղած են ազգասիրութեան եւ հայ պարախումբերու տարածման հիանալի դպրոցներ: Եղած է ՀԲԸՄ-ի պարախումբի ղեկավար, փայլուն յաջողութիւններ արձանագրելով զանազան բեմերու վրայ, յատկապէս Պաալպէքի միջազգային փառօներուն:

Միջնորդը Լախ եւ Առաջ Պէտք Է Այցելի

Շարունակուած էջ 2-էն

խաղաղապահները: Եթէ որեւէ միջ-նորդ կամ բանազնաց կամ ներկա-յացուցիչ գալիս հասնում է Երեւան, նա կարող է նաեւ ատումքեանայ նստել ու Երեւանից հասնել Ստեփա-նակերտ՝ ճանապարհին էլ մանրագ-նին կամ գոնէ հպանցիկ տեսնելու՝ ի՞ր աչքով տեսնելու թէ՛ շրջափակ-ուած ճանապարհը, թէ՛ ատրպէյ-ճանցի «բնապահպաններին» եւ օկու-պանտներին, թէ՛ խաղաղապահնե-րին եւ թէ՛, իհարկէ, արցախցիներ-ը: Եթէ Երեւանից Ստեփանակերտ հասնելը դժուար է, անցանկալի է, միջնորդական սկզբունքներին իբ-րեւ թէ հակասող է (չնայած նախկի-նում այդ ճանապարհով լաւ էլ կարողանում են հասնում էին), ապա կարելի է դա անել հակառակ կող-մից: Եթէ որեւէ միջնորդ կամ բանազնաց կամ ներկայացուցիչ գա-

լիս հասնում է Պաքու, նա կարող է նաեւ ատումքեանայ նստել ու Պաք-ուից հասնել Ստեփանակերտ՝ ի՞ր աչքով տեսնելու թէ՛ շրջափակուած ճանապարհը, թէ՛ ատրպէյճանցի «բնապահպաններին» եւ օկուպանտ-ներին, թէ՛ խաղաղապահներին եւ թէ՛, իհարկէ, արցախցիներին: Սա լաւագոյն ճանապարհը կը լինի խուսափել տեղեկատուական կէտե-րից ու խայծերից, Արցախի եւ Ատրպէյճանի ներկայացուցիչների միջեւ չկայացած բանակցութիւննե-րը կամ կիսատ-պատահան հանդիպում-ները անիմաստ տեղը ողջունելուց եւ դիւերսիա իրականացնող Ատր-պէյճանին ու դիւերսիայից տուժած Արցախին, ինչպէս նաեւ Հայաստա-նին ուժի կիրառուածից եւ բռնու-թիւնից գերծ մնալուց հաւասարա-պէս կոչ անելուց... «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ»

«Պարսելոնային» Յաղթանակ Բերալ Ռաֆինիայի Կողմ

Սպանիոյ առաջնութեան 25-րդ հանգրուանին փոխախօսեան «Պարսելոնան» Պրիպատի մէջ հիւրընկալուեցաւ «Աթլետիկէն»։ Սպանացի Չաւիի գլխավորած խումբը յաղթեց նուագագոյն արդիւնքով։

Առաջին խաղակէսի աւելացուած ժամանակին գաթալոնական խումբի միակ կողմը նշանակեց պրագիլցի յարձակող Ռաֆինեան։

«Պարսելոնան» 65 կէտով կը գլխավորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 9 կէտի առաւելութիւն ունի երկրորդ տեղը գտնուող ախոյեան «Ռեալի» նկատմամբ։

«Ռեալի» Յաղթանակը

Սպանիոյ առաջնութեան 25-րդ հանգրուանին ախոյեան «Ռեալը» Մատրիտի մէջ ընդունեց Պարսելոնայի «Էսպանյոլին» եւ յաղթական դուրս եկաւ 3:1 արդիւնքով։

«Ռեալը» 56 կէտով երկրորդ տեղը կը գրաւէ եւ 9 կէտ ետ է առաջատար «Պարսելոնայէն»։

ՊՍԺ-ին Յաղթանակ Ապահովեցին Սուերի Եւ Միպպի Կողմը

Ֆրանսայի առաջնութեան 27-րդ հանգրուանին ախոյեան ՊՍԺ-ն մրցակիցի խաղադաշտին վրայ հանդիպեցաւ «Պրեստի» հետ եւ յաղթեց 2:1 արդիւնքով։

Առաջինը կողմը նշանակեցին հիւրերը։ 37-րդ վայրկեանին աչքի ինկաւ սպանացի կիսապաշտպան Կառլոս Սուերը։

«Պրեստի» 43-րդ վայրկեանին հաւասարութիւնը վերականգնեց ֆրանսացի յարձակող Ֆրանկ Օնորան միջոցաւ։

Աւելացուած ժամանակին փարիզեան խումբի յաղթական կողմը նշանակեց ֆրանսացի յարձակող Կիլիան Միպպէն։

ՊՍԺ-ն 66 կէտով կը գլխավորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 11 կէտ առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող «Մարսելէն», որ մէկ խաղ նուագ կատարած է։

«Արսենալ» Յաղթական Լոնտոնեան Տերպիին

Անգլիոյ Փրեմիեր Լիգայի առաջնութեան 27-րդ հանգրուանին առաջատար «Արսենալը» հիւրընկալեց «Ֆուլհեմին»։ Լոնտոնեան տերպի ընթացքին 3:0 արդիւնքով յաղթեց «Արսենալը»։

«Արսենալը» 66 կէտով կը գլխավորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 5 կէտ առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող ախոյեան «Մանչեսթըր Սիթիէն»։ «Ֆուլհեմը» 8-րդն է՝ 39 կէտ։

«Լիվերփուլ» Պարտութիւն Կրեց

Անգլիոյ առաջնութեան 27-րդ հանգրուանին փոխախօսեան «Լիվերփուլը» հիւրընկալեց «Պորնմուտին» եւ պարտութիւն կրեց նուագագոյն արդիւնքով։

«Լիվերփուլը» 42 կէտով կը գրաւէ 6-րդ դիրքը։

«Թորքնհեմի» Յաղթանակը

Անգլիոյ առաջնութեան 27-րդ հանգրուանին Լոնտոնի «Թորքնհեմը» սեփական խաղադաշտին վրայ մրցեցաւ «Նոթինկհեմ Ֆորեսթի» հետ եւ առաւելութեան հասաւ 3:1 արդիւնքով։

27 խաղէն յետոյ «Թորքնհեմ» 48 կէտով չորրորդն է եւ 1 կէտ ետ է երրորդ տեղը գտնուող «Մանչեսթըր Եունայթեմէն», որ կատարած է 25 խաղ։

Մեսին Կը Փափաքի Վերադառնալ «Պարսելոնա»

Ֆրանսայի ախոյեան ՊՍԺ-ի եւ աշխարհի ախոյեան Արժենթինի հաւաքականի 35-ամեայ յարձակող Լիոնել Մեսին կը կը փափաքի եկող ամռան վերադառնալ «Պարսելոնա», կը հաղորդէ ESPN-ը։

Մեսիի պայմանագիրը փարիզեան ակումբի հետ նախատեսուած է մինչեւ այս մրցաշրջանի աւարտը։ Համագործակցութեան երկարաժամանակ վերաբերեալ որոշում կողմերը դեռ չունեն։

«Պարսելոնան» իր նախկին առաջատարին վերադարձնելու նախաձեռնութիւն չի ցուցաբերեր, թէեւ գաթալոնական խումբի գլխավոր մարզիչ Չաւին մի քանի անգամ յայտարարած է, որ Մեսիի համար ակումբի դռները միշտ բաց են։

Մեսին ՊՍԺ-ի կազմէն ներս հանդէս կու գայ 2021 թուականէն սկսեալ։ Անոր հետ փարիզեան խումբը երկու մրցաշրջան անընդմէջ չկարողացաւ յաղթահարել Ախոյեաններու լիգայի 1/8 եզրափակիչի արգելքը։

Club	MP	W	D	L	GF	GA	GD	Pts
1 Napoli	26	22	2	2	60	16	44	68
2 Inter	26	16	2	8	47	30	17	50
3 Lazio	26	14	7	5	41	19	22	49
4 Milan	26	14	6	6	43	33	10	48
5 Roma	26	14	5	7	35	25	10	47
6 Atalanta	26	12	6	8	42	30	12	42
7 Juventus	26	16	5	5	44	22	22	38

«Նափոլին» Յաղթեց Եւ Առաջատար Է 18 Կէտի Առաւելութեամբ

Իտալիոյ առաջնութեան 26-րդ հանգրուանին առաջատար «Նափոլին» ընդունեց Պերկամոյի «Աթալանթային» եւ յաղթեց 2:0 արդիւնքով։

«Նափոլին» յաղթանակ բերին վրացի յարձակող Նվիչա Կուարացիելիայի եւ քոսովեցի պաշտպան Ամիր Ռահմանիի կողմերը։

«Նափոլին» 68 կէտով կը գլխավորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 18 կէտ առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող փոխախօսեան «Ինթերէն»։

«Ինթեր» Պարտուեցաւ «Սպեցիային»

Իտալիոյ առաջնութեան 26-րդ հանգրուանին փոխախօսեան «Ինթեր» հիւրընկալեց «Սպեցիային» եւ պարտութիւն կրեց 1:2 արդիւնքով։

13-րդ վայրկեանին «Սպեցիայի» բերդին նշանակուած 11-մեթրանոցը չկարողացաւ արդիւնաւէտ օգտագործել «Ինթերի» արժենթինցի յարձակող Լաուտարօ Մարտինեսը։

Դաշտի տէրերը խաղի հաշիւը բացին 55-րդ վայրկեանին։ Աչքի ինկաւ իտալացի կիսապաշտպան Տանիէլ Մալտինին։

83-րդ վայրկեանին հաւասարութիւնը վերականգնեց միլանեան խումբի պելճիգացի յարձակող Ռոմելու Լուկակուն, որ արդիւնաւէտ կատարեց 11-մեթրանոցը։

2 վայրկեան անց 11-մեթրանոցի իրաւունք ստացաւ «Սպեցիան», որու յաղթական կողմը նշանակեց անկոլացի յարձակող Մալա Նգոլան։ Հենրիխ Միխիթարեանը «Ինթերի» հիմնական կազմէն մէջ էր։ 66-րդ վայրկեանին անոր փոխարինեց պոսնիացի յարձակող Էտին Ջեկուն։ «Ինթեր» 50 կէտով երկրորդն է։

ԵԱ. Էլմիրա Կարապետեանը՝ Պրոնգէ Սետալակիր

Էսթոնիայի մայրաքաղաք թալլինի մէջ կատարուող գնդակային հրաձգութեան Եւրոպայի առաջնութեան օդամղիչ ատրճանակ մրցաձեւին մէջ Հայաստանի ներկայացուցիչ Էլմիրա Կարապետեանը նուաճած է պրոնգէ մետալ։ 10 մեթրէն 60 կրակոցով պայքարին ան նշանակած է 577 կէտ եւ 59 մասնակիցի մէջ գրաւած է երրորդ տեղը։

Հայաստանի հաւաքականը Եւրոպայի առաջնութեան կը մասնակցի 8 մարզիկներով։